

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZAMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETESI ARAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESÉ. EGYES SZÁM 16 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 217. SZÁM.
1929. SZEPTEMBER 25. SZERDA.

12 FILLÉR

Néhány szó a város 1930. évi költségvetéséhez

A „D. F. U.” szeptember 22-iki számában a város új költségvetésének átlagos bírálatáról szóló cikket olvasva, magam is kétségbeestem volna, miként a város adófizető polgárainak egyrésze, ha a költségvetést, mint szakember, ki feltétlenül érdeklődöm illetőségi városom belső ügyei felől, épen az említett cikk hatása alatt tüzetesebben át nem tanulmányoztam volna.

Miután a költségvetés áttanulmányozása után arra a konklúzióra jutottam, hogy az említett cikk kétségbeejtő adatai nem mindenben — sőt igazán említett nem érdemlő kis mértékben — fedik a valóságot, nem mulaszthatom el a város közönségének megnyugtató céljából sem, hogy a folyó évi és az 1930. évi új költségvetést főbb vonásaiban összehasonlítva egymással, egy pár megnyugtató, de a valóságnak mindenben megfelelő szót ne emeljek.

Lássuk tehát az összehasonlítást:

I. A város háztartásánál:

Rendes kiadás 1929-ben 10.945.511 P, 1930-ban 11.991.176 P. Rendkívüli kiadás 1929-ben 399.401 P, 1930-ban 50.434 P. — Összesen: 1929-ben 11.344.912 P, — 1930-ban 12.041.610 pengő, — vagyis 1930 évben 696.698 pengővel több a kiadás mint az előző évben.

Rendes bevétel 1929-ben 9.311.906 P, 1930-ban 10.845.534 P. Rendkívüli bevétel 189.587 P, 1930-ban —. Összesen: 1929-ben: 9.501.493 P, 1930-ban: 10.845.534 P, vagyis 1930 évben 1.344.041 pengővel több a bevétel, mint az előző évben.

Ha a fenti bevételekből levonjuk a kiadásokat, úgy különbözet gyanánt 1929-ben 1.843.419 pengő és 1930-ban 1.196.076 pengő hiány mutatkozik, — vagyis 1930-ban 647.343 P azaz hatszáznegyvenhét-ezerháromszáznegyvenhárom pengővel kevesebb hiány mutatkozik.

II. A város vállalatánál:

Bevétel 1929-ben 4.834.778 P, 1930-ban 5.495.303 P. Kiadás 1929-ben 4.490.396 P, 1930-ban 4.938.283 P, melyek levonása után a Mutatózó felesleg 344.382 P, 1930-ban 557.020 P, vagyis az 1930 évben 212.638 P azaz kétszázötvenháromezerháromszázharmincegy pengővel több felesleg mutatkozik.

III. A különféle alapok és alapítványoknál:

Kiadás 1929-ben 3.332.697 P, — 1930-ban 3.162.587 P, Bevétel 1929-ben 2234.291 P, 1930-ban 2.074.633 P, melyek levonása után mutatkozó hiány: 1.098.406 P, 1930-ban: 1.087.954 P, — vagyis 1930 évben 10.452 P azaz tízezer négyszázötvenkét pengővel kevesebb a fedez-

endő hiány mint az 1929 évben volt.

Mindezek összehasonlítása után a száraz tényeknek megfelelően határozottan állíthatom, hogy a következő gazdasági év feltétlenül előnyösebb és megnyugtatóbb a város közönségére nézve, mint a folyó évi volt, — mert habár az 1929 évi 11.344.912 P-vel szemben az 1930 évre 12.041.610 P, vagyis 696.698 P-vel több van előirányoz-

va, ugyanakkor 1929 évi 9.501.493 P bevétellel szemben 10.845.534 P, vagyis 1.344.041 P-vel több bevétel van előirányozva és csak így állhat elő az a szerencsés helyzet, hogy a folyó évi 1.843.419 P helyett 647.343 P-vel kevesebb, — vagyis csak 1.196.076 P fedezendő hiány mutatkozik a város háztartásánál, ami circa 2.400.000 P, adóalap után kivetendő 50 százalékos pótdát tesz szükségessé. A város vállalatánál az 1929 évi 344.382 P felesleggel szemben 212.638 P-vel több vagyis 557.020 P felesleg a háztartási bevételeknél van beállítva, míg a különféle alapok és

alapítványoknál az 1929 évi 1.098.406 P hiánnyal szemben 10.452 P-vel kevesebb, vagyis 1.087.954 P hiány más formában, — tehát nem községi pótdát alakjában, nyer fedezetet.

Ezek előre bocsátása után nyilvánvaló, hogy az említett vasárnap-i cikk bizonyos tendenciával, alaptalanul ijesztette meg a város amugy is ideges közönségét, mert a fenti tényeket az Ary Lajos főszámvevő ur által gyönyörűen, bámulatos precizitással és részletességgel összeállított 1930. évi költségvetési előiránnyal igazolom. (V. I.)

Ertékesíti a város a régi közkórház épületeit és a befolyó összeget közegészségügyi és szociális célokra fordítja

Ujabb bonyodalmak fenyegetik a külsőségek lakosságát a városházi ellenzék részéről annyira sürgetett külsőségi vizsgálatok miatt. — Vásáry polgármester kijelentette, hogy megvédi a város lakosságának e legszegényebb rétegét existenciális érdekeikben.

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután 4 órakor Zöld József főjegyző, majd a költségvetési vita alatt dr. Vargha Elemér h. polgármester elnöklése mellett ülést tartott.

Tárgyalta a bizottság dr. Vásáry István jelentését az országgyűlési képviselőválasztási ajánlási ívek őrzése tárgyában benyújtott interpellációra. A múlt közgyűlésen azt kérdezte Hegymegi, hogyan őriztetnek az ajánlási ívek, melyeket az ő ajánlói aláírtak. A polgármester akkor megadta a választ, melyet a közgyűlés tudomásul vett. Dr. Vásáry István polgármester megemlítette azonban azt is, hogy nincs kifogása az ellen, ha a törvényhatóság bizottságot küld ki annak megvizsgálására, hogy ebben a tekintetben történt-e valami szabálytalanság.

Bejelenti a polgármester most azt is, hogy kérdést intézett az ország többi városainak polgármestereihez, az alispánokhoz, valamint Ladik Gusztáv államtitkárhoz. A válaszok beérkeztek és kiderült, hogy az ország legnagyobb részében lepecsételtlenül őrizték az ajánlási íveket. Ladik államtitkár véleménye szerint nem is kell azokat lepecsételni. — A jog- és pénzügyi bizottság a polgármester jelentését a közgyűlés elé terjeszti és javasolja, hogy az ügy felett térjenek napirendre.

Az újságírókamara felállítása mellett.

Dr. Kuthy Sándor városi tb. főügyész önálló indítványát tárgyalták, amelyet aziránt nyújtott be a közgyűléshez, hogy a törvényhatóság irjon fel a kormányhoz és kérje az újságírói kamara mielőbbi létesítését és ebben a tárgyban megfelelő törvényjavaslat elkészítését.

Az indokolásban Kuthy röviden

előadja, hogy az újságírók autonóm szervének kiépítése aktuális, mert ez őrizné meg az újságírók anyagi és erkölcsi integritását, az újságírók pedig a magyar integritásnak is bátor harcosai.

A bizottság az indítványt egyhangulag elfogadta.

A revízió vámszedői ellen.

Esztergom és Komárom vámtuegyék az iránt intéztek megkeresést Debrecen városához, intézzenek az övékéhez hasonló feliratot a belügy- és külügyminiszterhez a revízió gondolatának üzleti nyereszkesedésre való felhasználása megakadályozása céljából. — A fővárosi vállalatok ugyanis elárastják a közönséget képekkel, plakettekkel és ezek a revízió gondolatát csak kihasználják üzleti céljaikra. A két megye ez ellen tiltakozását fejezi ki és támogató felirat küldésére kéri a törvényhatóságot.

A bizottság a gondolatot magáévá tette.

A Boesckay használhatja a város címerét.

A Boesckay football club arra kérte Debrecen törvényhatóságát, hogy engedje meg a városi címer használatát.

Az elnöklő Zöld József főjegyző arra mutatott rá, hogy a Boesckay mellett a város közönségének igen tekintélyes része szimpátiával viseltetik a club külföldön is kiváló sikereket ért el, mindenütt a város színeiben működik, így tehát megérdemli, hogy a címer használatát megengedjék.

Dr. Vásáry István polgármester is felszólalt s hangsúlyozta, hogy a professzionista magyar válogatott csapat is viseli az állami címet, tehát semmi akadály nincs, hogy a Boesckay a város címerét viselhesse. A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy engedje meg a címer használatát.

A nyári egyetem segélye.

A debreceni nyáriegyetem vezetőse kérte a várost, hogy az ideu is

állítsanak be megfelelő segélyt, — hogy a nyáron is teljesíthessék kulturmissziójukat. Tekintettel arra, — hogy nagy számban ideseretelük után földi diákok hazamenetelük után jelentékeny propagandát fejtettek ki Magyarország és Debrecen mellett, a bizottság javasolja, hogy a közgyűlés szavazza meg jövő nyárára is a 6400 pengőt.

Ezer pengő segély az unitárius egyháznak.

A debreceni unitárius leányegyházközség támogatását kér Debrecen városától. Tavaly is és ebben az évben is kapott ezer pengőt, ugyanannyit javasol a bizottság a közgyűlésnek a jövő évi költségvetési évre is.

A Ref. Tanítók Segélyegyletének 500 pengőt szavaztak meg.

Szociális célokra használják fel a régi közkórház telkétől és épületeinek értékesítéséből befolyó összegeket.

Tárgyalta a jog- és pénzügyi bizottság dr. Vásáry István előterjesztését a közkórház épületeinek és telkének értékesítése tárgyában. Az előterjesztésben többek között ezeket mondja:

A minisztertanács döntése szerint a régi városi

közkórház helyett létesítendő új állami közkórházat a Tisza István tudományegyetem fogja felépíteni.

Ennek következtében a város rendelkezésére már korábban visszabocsátott

régi közkórház telke és épületei értékesítésének akadályja nincs.

A közgyűlés már abban az időben, amikor az orvosi fakultást létesítették a korábbi megajánlásokon kívül 3 millió aranykoronát és 30 hold földet ajánlott fel, annak az akaratának adott kifejezést, hogy az új közkórház létesítése esetén a régi közkórház telkét és az azon levő épületeket értékesít.

A polgármester javasolja a közgyűlésnek, hogy ezt az értékesítés

vizsgálatokat, amelyeket a kerületi tisztiorvosok és a műszaki ügyosztály bevonásával az egészségügyi hatóság tartson meg. Járja be mindazokat a lakásokat, melyekre a miniszteri rendelet céloz. A vizsgálat eredményét majd a közgyűlés elé terjesztik, amely aztán elrendeli a szükséges intézkedéseket.

Steinfeld István: Ezt a javaslatot csak abban a tudatban lehet tudomásul venni, hogy itt pusztán előzetes intézkedésekről és előzetes tájékoztatásról van szó. A téi előtt semmilyen lakást nem lehet kiüríteni. Meg kell nyugtatni a lakosságot, nehogy alaptalan ijedelmet okozzon a szegény lakosság közt, és nehogy azt higgyék, hogy itt kiakarnak valakit lakoltatni.

Sz. Kun Béla: Senkinek a világon nincs olyan gondolata, hogy hajléktalanokká tegyenek embereket, sőt soha sem volt senkinek ilyen gondolata. Ellenben tény az, hogy a népjóléti miniszter küldött nagyon kemény határozatot...

Balogh István: De az egy bizonyos indítványra történt!

Sz. Kun Béla: Tudom, de nem akarok rá kitérni. Mindenesetre itt semmiféle tényezőnek nincs szándékában, hogy bárkinek kellemetlenséget okozzon.

Dr. Vásáry István polgármester: Az előttem szóló két bizottsági tag ur szavai teljesen fedik az én gondolkodásomat. Semmiképpen nem volt célom, hogy bárkit is hajléktalanná tegyek, sőt nem célom még az sem, hogy költséges átalakításra kényszerítsem a szegény embereket, dacára annak, hogy a mikor ez az első rendelet bizonyos oldalról kiegészítetett és a rendelet végrehajtása érdekében valamelyes intézkedések megtételtek és akkor egy miniszteri levél produkáltatt, hogy ezt a rendeletet nem kell úgy végrehajtani, amint az szól, hanem hűlesen, tapintatosan, körültekintéssel, — és dacára annak, hogy négy ízben mutatott rá a törvényhatóság arra, hogy milyen nagy nehézségekkel jár a rendelet végrehajtása, még min-

dig fenn tartotta a miniszter rendeletét.

Természetes, hogy ha négyeszeri feliratra is fenntartja a miniszter a rendeletét, valamelyes intézkedéseket mégis kell tenni. Ez nem lehet más, minthogy alkalmas időben a polgármester intézkedjék, hogy ezek a vizsgálatok lefolytassanak, megállapítások, hogy tényleg mi a helyzet, — valóban az e a helyzet, amit annak idején a miniszter elé tártak, egyesek magánszorgalmából, mások hivatalos kötelességből folyólag és ha mindez meg lesz állapítva és a törvényhatóság elé terjesztik, a közgyűlés fogja mérlegelni, hogy mi a teendő. A törvényhatóság megtalálja majd az utat és módot hogy

a város lakosságának ezt a legszegényebb rétegét megfogja védeni a maga existenciális érdekeiben.

A jog- és pénzügyi bizottság a polgármester felszólalása után egy hangulag elfogadta az előadói javaslatot.

ELHUNYT KÉPVISELŐ.

Budapestről jelentik, hogy ifjú Madarassy Gábor a kiskundorozsmai kerület országgyűlési képviselője, — Csongrád vármegye volt főispánja, a budakeszi Erzsébet szanatóriumban, negyvenkétéves korában tegnap este meghalt.

JUGOSZLÁV REPÜLŐGÉPEK BOLGÁR TERÜLET FÖLÖTT.

Szofia, szeptember 24. Jugoszláv katonai repülőgépek a nyugati határ központján átrepültek bulgár területre és ezzel minden kétséget kizáróan megsértették a nemzetközi jogot. Ugyanígy egy román repülőraj a Duna felett repülést végezve Ruszcsuk város fölé is elért.

A lapok megállapítják ezeknek a cselekményeknek nemzetközi jogba ütköző jellegét és közlik, hogy a bulgár kormány lépéseket fog tenni, hogy hasonló események megismétlődését megakadályozzák.

maga elé a virágokat. Egy ismerőse ráköszöntött:

— Ilyen jókor és ilyen szép csokorral! Mennyiért adná nekem? Szatyi bácsi magához szorította a virágait.

— Egy világért sem, — válaszolta és ment tovább.

A Nagytemplomhoz érve szembejött vele a színház egyik kardinálisnője. Már messziről köszöntötték egymást:

Jó reggelt Nusikám.
— Jó reggelt Szatyi bácsi, már megjárta az erdőt? Be gyönyörű csokrot szedett össze!

Szatyi bácsi ránézett a csokorra, úgy kérdezte:

— Tetszik a csokor?
— Csodaszép.

Szatyi bácsi megfogta a leány kezét, beletette a csokrot, azután felemelve a leány karját, a virágokat szorosán odafűzte annak melléhez.

— Mi az Szatyi bácsi? Nekem adja? — kérdezte lelkendezve a leány.

— Neked kedves. Tudod, hogy titeket színészeket a virágnál is jobban szeretlek. Kardalosnő, primadonna nekem mindegy. Minden komédiás az én testvérem. Az édes testvérem.

— Sajnálom, hogy megfosztom a virágaitól.

— Puszt! Ide ni! — mondta Szatyi bácsi és odatartotta az

A esőket megkapta, azután ő esőkölt kezét, és már ment is tovább. Fűtyörészve. Vagy száz lépést mehetett, amikor visszafordult és utána kiáltott a leánynak:

— Nusikám!
A leány megállott.

— Tessék Szatyi bácsi.
Mindketten megindultak visszafelé. — Amikor egymáshoz értek, Szatyi bácsi a csokor után nyúlt.

— Ne haragudj, — mondta csöndesen, — de egy virágot visszaveszek. Virág nélkül nem tudok aludni.

Kivett a csokorból egy margarétát. Megköszönte. Ujra keztesőkölt. A virágot gomblyukába tűzte és megindult hazafelé. A leány utána kiáltott:

— Még egyszer nagyon köszönöm.

Szatyi bácsi vissza se nézett. Fűtyörészett.

Hazaérve, az asztalról felemelte az egyik virágvázát, vizet töltött bele, beletette a margarétát és elhelyezte az éjjeli szekrényen. Az ablakhoz ment. Lehuzta a függönyt, betette az ablaktáblákat.

Vetkőzni kezdett és sovány, csenevész testét elbujtatta a paplan alatt. Egy pillanat múlva a váza után nyúlt. A virágot közelebb húzta a fejéhez. Azután eloltotta a villanyt és behunyta a szemét. Két perc múlva horkolása már riasztgatta a csendet.

VILÁGVÁROSOKBAN IS

FOR-EVER

CIPŐ VEZET

BENYÁTSNÁL

CSAK

Talpa vésett gyári árak!

Talpa vésett gyári árak!

Október 14-én lesz a debreceni egyetem évmegnyitó ünnepélye, melyre lejön a kultuszminiszter is

Ekkor adja át a miniszter a „Tisza István terítőt”. — Valószínűleg itt lesz Izabella főhercegnő is.

Az egyetem Rectora, Csánki Benjámint szeptember 23-án hétfőn kihallgatáson volt gróf Klebelsberg Kunó vallás és közoktatásügyi miniszternél, akivel megbeszélte az egyetemnek több aktuális ügyét. A miniszter részéről az egyetem törekvései iránt teljes megértést és jóakaratot tapasztalt, mit mutat az is, hogy az egyetemnek október hó 14-én tartandó évmegnyitó ünnepélyére a miniszter maga is lejön. Különös jelentőséget ad az egyetem évmegnyitó ünnepélyének az, hogy az

ünnepség keretében adja át a minisztérium az egyetemnek azt a díszes terítőt, amelyet ő az egyetemi Tanács asztala számára az Izabella Háziipar által készített és amely Tisza István nevééről fog elneveztetni. Az ünnepségen minden valószínűség szerint maga Izabella főhercegnő is részt vesz, ki az Izabella Háziiparnak fővédnöke.

A miniszteri kihallgatás után a rector Magyary Zoltánnal, az egyetemi ügyosztály vezetőjével folyó egyetemi ügyeket tárgyalta.

Pör a szociáldemokrata beszédek honoráriumáról

Budapest, szeptember 24. Pongrácz Jenő ügyvéd pert indított a Magyarországi Szociáldemokrata Párt ellen. Keresetében azt adta elő, hogy a párt több esetben megbízást adott neki, hogy a képviselőházban benyújtott törvényjavaslatokat tanulmányozza át és arra vonatkozó észrevételeit foglalja írásba, hogy azt a képviselőházi felhatalmazás során felhasználhassák. Előfordult, hogy az ő észrevételeit a szociáldemokrata párt egyes képviselői szóról-szóra elmondták a parlamentben. Egy ilyen beszéd honoráriumáról folyik a per a központi járásbírósnál. Pongrácz ugyanis 400 pengőt követel honorárium fejében a párt-

tól. Staffer Albert táblabíró tárgyalja a szokatlan pert, amelyben az alperes párt azzal védekezik, hogy nem adott Pongrácznak megbízást a keresetben előadott munkálatok végzésére, de egyébként is Pongrácz annak idején a szociáldemokrata párt ügyésze volt és mint ilyennek kötelessége volt hasonló munkálatok elvégzése. A mai folytatásos tárgyaláson Pongrácz Jenő felmutatta a párt levelét, amelyben a kérdéses észrevételeket megrendelték, majd azt fejtegette, hogy mint ügyész csak ügyvédi munkák elvégzésére volt köteles. A bíróság elrendelte a munkakör kérdésében a bizonyítást.

PÁLFFY TIBOR

olcsó árai:

Kristály cukor	— — —	1 kg. P. 1.21
Kocka cukor	— — —	1 kg. P. 1.28
Por cukor	— — —	1 kg. P. 1.28
Süveg cukor	— — —	1 kg. P. 1.29
Vámospércsi borok	— — —	1 l. P. —.72
Csanak János (vadászi) Ezerjő	1 l.	P. —.84
Kecskeméti Rizlino	— — —	1 l. P. 1.08
Tokaji konyak, hétdecis	1 üv.	P. 4.—

Azonnal házhoz szállítjuk.

Kossuth-u. 7.

Telefon 13-49

Feloszlatják a cseh parlamentet

A pártok készülnek az új választásokra.

Páris, szeptember 24. A miniszterelnök tegnap magával hozta a köztársasági elnök dekrétumát, mellyel a képviselőház és a szenátus ülészeit berekeszti. Továbbra is tartja magát az a hír, hogy a miniszterelnök a köztársasági elnök házfelosztó dekrétumának birtokában van. Bár a köztársasági elnökötől azt az utasítást kapta, hogy ezt csak akkor használja fel, ha a cseh néppárt és az agrárpárt közötti ellentétet nem sikerül eloszlatni.

Prága, szeptember 24. A cseh kormánykoalíció kebelében hónapok óta dúló súlyos ellentétet Viskovszky hadügyminiszterre történt kinevezésével kibombantották a belpolitikai válságot és a két legnagyobb párt, a cseh agrár és a cseh néppárt oly élesen áll egymással szemben, hogy Massaryk elnök tegnap Udrzal miniszterelnök előterjesztésére már berekesztettek nyilvánította a szeptember 25-ére egybehívott

parlamentet. Ma valamennyi párt értekezletet tart, amelyeken kísérlet történik ugyan a koalícióba tartozó pártok közös munkaprogramjában való megállapodásra, de alig van kilátás a leginkább presztizs okokból kitört válságnak a mostani parlament feloszlatása nélkül történő megoldására. A néppártnak tehát az a követelése, hogy újabb miniszteri tárcát kapjon az agrárpárti befolyás ellensúlyozására, alighanem azzal a következménnyel jár, hogy feloszlatják a törvényhozó testületet, amire a miniszterelnök már meg is kapta a felhatalmazást a köztársasági elnökétől.

A pártok körében annyira bizonyosra veszik az új választásokat, hogy már valamennyien felkészülnek a rendkívül nagy élességgel folytatandó küzdelemre.

Jugoszlávia csendes mint a temető, de a vihar közeleg

Egy angol lap feltűnő külpolitikai cikke. „Olaszország külpolitikájának sarkköve a békerevizio Magyarország és Bulgária javára.

London, szept. 24. A Manchester Guardian közli a zágrábi Hrvt című lap főszerkesztőjének nyilatkozatát a jugoszláv diktatura büneiről, melynek következtében a jugoszláv politikai feszültség elérte tetőfokát. Jugoszlávia ma csendes, mint a temető, de ez csak a közelgő vihar előjele. A diktatura célja egy pán szerb orthodox állam felépítése, mely az egész Balkán felett uralkodna. Ez az állam csak a katonaság és rendőrség hatalmára támaszkodna, ezért zárják be az iskolákat és építenek stratégiai vasutvonalat. A hadsereg létszáma félmillió és egyedül Macedóniában 20 ezer csendőr tartózkodik. Mivel Belgráddal lehetetlen a megegyezés, a horvátok Genfhez fordultak és Pavelics útján emlékiratot intéztek a népszövetséghez. A horvátok elhárítják magukról a felelősséget a történetekért. A békét a horvát nép teljes függelenségével lehet biztosítani.

A Manchester Guardian hosszú vezércikkben kommentálja a nyilatkozatot és elítéli a jugoszláv diktaturát, amely akadály volt a

jugoszláv egység megvalósításában. Még sohasem volt olyan nagy veszély, mint most a 9 hónapi önkény uralom után. Jugoszlávia feldarabolása véres események nélkül elképzelhetetlen, a horvátok és macedónok csak felkeléssel viharják ki függelenségüket. Viszont a franciák sem maradhatnak semlegesek, de Olaszország sem, mert Olaszország szövetségese Magyarországnak, akitől pedig Jugoszlávia magyarlakta területeket fosztott meg.

Franciaország ellenzi a békeszerződések bármiféle revízióját, ellenben Olaszország külpolitikájának sarkpontja a békerevizio különösen Magyarország és Bulgária javára. Így a konfliktus, amely a jugoszláv egységet fenyegeti, két nagyhatalom ügyvéde is fejlődhetik és súlyosan veszélyeztetni Európa békéjét.

Miután a népszövetség megvédi a kisebbségek jogát, Anglia mint érdektelen nagyhatalom vegye kezébe a békéltetés munkáját azzal, hogy érvényt szerezzen a kisebbségek védelmének. Így megoldást nyerne a Balkán probléma legnagyobb része is.

Horvátországban lezuhant egy francia léggömb

A léggömb útasa eltűnt.

Zágráb, szeptember 24. Kamenica és Crkvice falvak között vasárnap este egy hatalmas meteorszerű tárgy hullott alá. Percek alatt mindkét falu népe nagy tömegben összesereglett a „csoda“ körül és csakhamar kiderült, hogy egy kormányozhatatlan léghajó zuhant le. A parasztek eleinte nem mertek közeledni az égi testnek vélt tárgyhoz, amelynek a tetejéből vékony csikban gőzfelhő szállt fel a levegőbe, de később nekibátorodtak és egész közelről megtekintették a lezuhant tárgyat. A ballon kosarában egy magasságmérőt találtak, amely ötezer méter magasságot mutatott. — Nyilván ebben az ötezer méteres magasságban kikapkodt a léggömb, — amelyet a nap-éjgyenlőségi viharok a felszállás helyéről Horvátország felé sodortak, ahol azután leesett.

A ballon kosarán és a köteleken vérnyomok vannak, a léggömb vásznán pedig ez a felírás: „St. Lazaire“. A kosár külső részén egy nagyobb kék-

fehér-piros színű francia nemzeti lobogó és egy kisebb kék-sárgaszínű zászló volt.

A parasztek attól való félelmükben, hogy a füstölő léghajóroncs felrobbanhat, a ballon tetejét kifúrták. A kiömlő gáztól egy ember, aki egészen közel állott a ballonhoz, néhány perc múlva eszméletlenül esett össze.

A különös leletéről hétfőn értesítettek a járási főszolgabírószágot, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre. A bizottság a léggömb maradványait elszállította a közeli lepovlavai fegyházba és itt katonai hatóság fogja tüzetesebben megvizsgálni.

Kétségtelen, hogy a ballon Franciaországból, az ott legutóbb megtartott léggömbversenyéről sodródott el Horvátország felé. A léggömb útasa bizonyára szerencsétlenül járt: az ötezer méter magasságból a kosárból kiesett, mielőtt még maga a kormányozhatatlan léghajó lezuhant volna.

Nem szabad hamis ürüggyel felmondani a lakást

A legutóbb kibocsájtott lakásrendelet kapcsán Vass József népjóléti miniszter már jelezte, hogy azokkal a háztulajdonosokkal szemben, akik jogtalan előnyök elérésére akarják felhasználni a nehéz lakásviszonyokat, illetve az új rendelet alapján a számukra megadott felmondási jogot, a törvény szigorú alkalmazásával megtorló lépéseket fognak tenni az illetékes hatóságok. Most, mint az első ilyen jellegű bűnügy, egy háztulajdonos ügye került Budapesten az V. ker. rendőrkapitány, mint elsőfokú rendőr bíróság elé. Wildmann Sándor panaszra szerint Fried Ferenc és neje, alighogy megvették a Rózsa ucca 86. sz. alatt levő házat, felmondták az első emeleten levő három szoba és mellékhelyiségekből álló lakását, azzal az indoklással, hogy a lakásba mint háztulajdonosok, maguk akarnak beköltözni.

A háztulajdonosok azonban a felmondott lakásba augusztus hó elsején sem költöztek be, — szől tovább a panasz —, hanem azt sokkal drágább bérért, harmadik személynek adták bérbe.

A háztulajdonosok csak hamis

ürüggyel használtak fel a felmondásra, nyilván abból a célból, hogy meg nem engedett módon magasabb ért csikarjanak ki. Ugyanezt tették a szomszédos lakással is, minthogy azonban az a lakó a követelt magasabb bért elfogadta, a lakásban maradhatott.

A lakásából kikényszerített lakó a 8888—1927. M. E. számú rendelet 37. paragrafusának 1. bekezdésére való hivatkozással, a háztulajdonosok meg büntetését kérte, mert a hivatkozott paragrafus szerint az, aki a felmondott lakást kiürítés után más célra használja fel, mint amely célból a felmondás történt, kihágást követ el.

Az V. kerületi rendőrkapitányságon Horváth kapitány előtt folyt le a tárgyalás ebben az ügyben és a háztulajdonosok azzal védekeztek, hogy a felmondás időpontjában azt hitték, hogy a kérdéses lakásba valóban beköltözhetnek, a felek felszólalása után a rendőrbíróság a háztulajdonost elmarasztalta kihágásában s száz pengő pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet ellen a háztulajdonos fellebbezést jelentett be a népjóléti miniszterhez, mint aki végső fokon illetékes a döntésre.

VASUTI SZERENCSETLEN. SÉG OROSZORSZÁGBAN 40 HALOTTAL.

Moszkvából jelentik, hogy az egyik gyorsvonatot, amely Moszkva felé haladt, borzalmas katasztrófa érte. — A nyílt pályán összeütközött egy személyvonattal és kiskiklott. A szerencsétlenségnek eddig 40 halottja, 40 súlyos sebesültje és nagyon sok könnyebb sérültje van.

UJABB KÉMKEDÉSI PÖR CSEHORSZÁGBAN.

Olmütz, szeptember 24. A hadbírószágot tegnap tárgyalta Poisl 22 éves katonaszökevény ügyét. A vád szerint a német Glassban Gelle büntetőbírószágot tisztviselőnek, egy német kémszervezet megbízottjának adatokat szolgáltatott a cseh hadsereg felszereléséről. Amikor a német kémszervezet felszólította, hogy további adatokat is gyűjtsön Poisl, visszatért Olmützbe, ahol kisebb

büntetést szenvedett el. Amikor Falout kapitány kémkedési ügye kipattant, világosság derült Poisl kémszervezeti kémkedésére is. A bíróság most Poisl kémkedés büntetése miatt két évi és két hónapi fogházzal sújtotta.

Postacsomagban szállított his autók

Az Egyesült Államokban 45 millió alaptökével részvénytársaság alakult, amely a James Martin által konstruált Babay-autókat hozza forgalomba. A Babay-autó olcsóságára nézve minden eddigi rekordot verni fog, miután eladási ára mindössze 750 dollár (körülbelül ezer pengő). Az új típusú autók kicsiny, horgi posta csomagban is szállítható. A postaláda egyuttal garázsnak is szolgál. A Babay-autó összszulja három méterháza. Négy hengere van és hossza másfél méter.

Kié lehet az 500,000 pengő,
a legszerencsésebb esetben
az Öné,
ha a XXIII-k Magy. K.r. Osz ályorszáj ékra a szerencséséről közismert

Tömörty és Társa banknál
Budapest, V., Erzsébet-tér 7. sz.
sorsjegyet a hivatalos áron beszerez.

E ész P.24.-, negyed P.6.-
Fel P.12.-, nyolcad P.3.-

A huzások kezdete:
Október 26 és 29.

ELGÁZOLTA A VONAT A MOZDONYVEZETŐT.

Ceglédre jelentik: Beck Károly negyvenhat éves főmozdonyvezető ügyeletes szolgálatot teljesített a ceglédi pályaudvaron. Este nyolc óra tájban a főmozdonyvezetőt, — aki az ügyeleti szobában tartózkodott, — berendelték az állomásfőnökségre.

Beck Károly a rövid, villannyal ki nem világított utat a sínek között a sűrűn hulló esőben gyalog akarta megtenni. Alig hagyta el azonban az ügyeleti szobát, egy tolató tehervonat mozdonya elütötte. A szerencsétlen főmozdonyvezetőnek a mozdony tőből levágta a ballábát, de ezenfelül még a fején is súlyosan megsérült.

Válságos állapotban szállították a ceglédi kórházba. A súlyos szerencsétlenség ügyében megindították a vizsgálatot, hogy terhel-e valakit gondatlanság.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

A színházi iroda jelentése.

Ma este nyitja meg az új társulat Cigánybáró előadásával, K. Voith Ilona vendégfelléptével a Csokonai színház új évadát Kardos Géza színházigazgató.

A színtársulat a mai napon mutatkozik be új összetételében a Cigánybáró előadásával. Az új társulat énekes együttese a nagy erőpróbát jelentő klasszikus daljáték precíz előadásával egyesapásra meg fogja hódítani Debrecen színházjáró közönségét, mert Erkel Gaby az új éneke primadonna ragyogó Szaffija, Szücs László szárnyaló, diadalmas erejű tenorján megszólaló Barinkay Sándora és egyáltalán az egész előadás pompás együttese ma a vidék legjobb társulatát jelenti. Debrecen városa mindig kényes ízlésű publikuma minden fokozott igényét ki fogja elégíteni a Cigánybáró mai díszelőadásában bemutatkozó művészgárda. Az előadást a honvéd gyalogezred ünnepi nyitánya, majd Halassy Mariska imája után a teljes társulat által elénekelt Himnusz hangjai vezetik be. Az ünnepi alkalomra való tekintettel tisztelettel kéri a színház igazgatója a n. é. közönséget, hogy helyeit pontosan fél 8 órára, az előadás megkezdésére elfoglalni szíveskedjék.

Szíessen szelvénybérlete kiváltásával, mert csak október 1-ig kapha-

„Meteorban” szerdán, csak felnőtteknek. „A földalatti Newyork” Nagy amerikai kalanddráma, 8 felvonásban. Leon Chaney és Betti Compsonnal és „A texasi lovag” 6 felvonásban. Tim Mc. Coy-al. Előadások 7 és 9 órakor. Jön a „Magyar rapszódia.”

Mozgósínházak műsorai.

Uránia:

Szerda, esütörtök. Szept. 25. és 26. Két akció! Egy előadásban!

TOLVAJ KISASSZONY

Társadalmi dráma 8 felvonásban. Főszereplők: Estelle Taylor, Lillia Tashmann és Roland Drew

KÉNYES HELYZET

Akadályvorseny egy házasság körül 7 felvonásban.

Főszereplők: Helene Charwich és Kenneth Harlan.

Viasz az:

Szerdától—vasárnapig.

Szeptember 25-től—29-ig.

A legszebb és legújabb magyar tárgyú film!

A magyar nemzet ünnepnapján született meg és minden magyar szívéhez szól e film!

Geoffrey Moss-nek a „Sweet Pepper” című eredeti angol regénye nyomán készült:

A Z ÉDES PAPRIKA

(Budapesti történet.)

Egy huszártiszt regénye 9 felvonásban.

Főszereplők: Arkózi gróf, huszárszázados: Warwick Ward, Jill Mordaunt, követségi titkárnő: Eva Gray, Harry Whites, hadnagy: Paul Richter, Viola Verdier (Rothermere lap tudósító): Margit Manstad.

Történik: Londonban és Budapesten. A cigányzene kiséretet Veres Tóni és zenekara szolgáltatja.

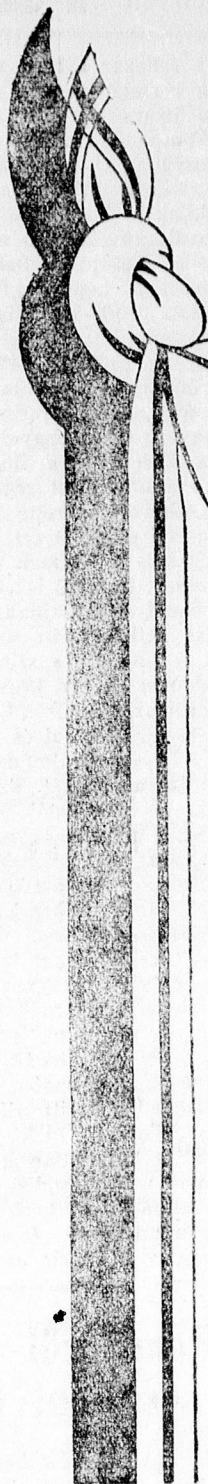
Megelőzi:

A FÉRFI VADÁSZNI JAR!

(A házasságlet komédiái)

Főszerepben: Tom Ricketts.

Jön — Péntektől: Urániában: A koldus diák (Millöcker Károly világhírű operettjének filmváltozata) Harry Liedtke, Eszterházy Ágnes, Verebes Ernő, Hans Junkermann. — Megelőzi: Tempó!... Tempó!... (Az ördög szeretője) Luciano Albertinivel.

NE FELEJTSE EL...

rádió vásárlásánál, hogy készülékének teljesítménye a benne használt csövektől függ.

Ez az oka annak, hogy mindenki a felülmulhatatlan minőségű Philips csövekhez ragaszkodik.

Egyenáramu csöveink világhíre immár váltóáramu csöveinkre is áterjedt.

Ezt tartsa szem előtt, ha váltóáramu készüléket vásárol vagy épít és ne felejtse el a Philips váltóáramu csövek sorában a csodacsöveket, amelyekkel valóban természethű adást ér el.

PHILIPS

VÁLTÓÁRAMU CSODACSÖVEK

tók a szelvénybérletek a színházi irodában, a Méliusz könyvkereskedő cégnél és a Forgalmi illatszertárban.

Császár és komédiás. A esütörtöki nap játssa a színház az új prózai együttes első felléptével Hevessi S. nagyszerű történelmi darabját, melyet Thuróczy Gyula rendez. — A nagyszabású történelmi színmű vezető szerepeit a darabot rendező Thuróczyzn kívül, Ditrői Ica, Sulyok Mária, Halassy Mariska, Tuboly

Luiza, Kédly Gyula, László Gyula, Fábán János és Mészöly Tibor játszák.

Ugy a megnyitó díszelőadásra, — mint a színlapon hirdetett bármely előadásra érvényesek az új szelvények.

SZÖKIK AZ ASSZONY.

Az új szezon első operettslágerének bemutatója szeptember 27-én este.

A primadonna: Kornély Mária. Szökik az asszony.

Szállítják a színház díszleteit és ruhatárát.

A legragyogóbb keretek között mutatja be a színház a szezon első operettjét a Budapesten a 100-ik előadás jubileuma után is állandóan zsúfolt házakat vonzó Szökik az asszony revüoperettet. Az operett és revü minden jókelléke meg van ebben a pártalanul ötletes, fordulatos darabban és a zenéje pedig olyan népszerű, hogy a slágerszámokat — már hónapok óta dudolja mindenki. A „Pardon, pardon szenyóra” című híres tangót Kornély Mária és Szücs László minden bizonnyal, ezúttal is legalább tizszer ismétlik meg, valamint harsogó sikerrel mutatkoznak be Erdődy Kálmán balett mester vezényletével a görökök, akiknek táncái a nagy revük vátványosságával ér fel. Tihanyi Jutka és Sugár Misi bravúros táncai szenzációszámba mennek és a Misoga pár produkciója pedig egyenesen az orfeumbeli akaraboták mutatványai val versenyez.

A minden ízében fővárosi nivóju előadást Remete Géza főrendező rendez és a színház igazgatóság semmi áldozattól nem riad vissza, hogy első döntő ütközetét a közönség kegyelért sikerrel vívja meg.

A szenzációs újdonság egész október 5-ig van műsorra tűzve. Pénteken, szombaton, vasárnap este bérletszünetben, hétfőtől esütörtökig az A, B, C és D bérletekben. A szelvények valamennyi előadásra érvényesek.

Különleges és egyszerű

BUTOROK

jótállással részletre legelőnyösebben

Faiparnál

Király ucca 4. szám
Ugyeljünk a címre

A KERINGŐKIRÁLY

Irtá: FÜREDY F. GUSZTAV

A Csokonai Színház ma este Strauss János halhatatlan alkotásával, a „Cigánybáró” című regéyes operettjével nyitja meg a színházi szezont.

A nyáron volt 30 éve, hogy Strauss János meghalt.

Az újabb nemzedéknek, mely ma báltermekben, táncestélyeken, házi-bálokon charlestonra, fox-trottra, one-steppre, bluesre meg tangora tombolja ki táncőrületét és ugyanezen tánczénékért lelkesedik nyilvános éttermekben és kávéházakban, fogalma sincs, mi volt egykoron, még a boldog béke utolsó éveiben is mint az elmúlt szebb idők maradványa, a keringő és ki volt Strauss János, e táncműfaj legnagyobb, világszerte ismert művelője.

A keringő (németül: walzer) bécsi speciálitás, a bécsi réplélek, a bécsi népkedély, a „weana Gmüthlichkeit” megnyilatkozása táncban, zenében, de Strauss alkotásain keresztül világtársaság a tánc történetében, mely Bécsből, szülővárosából kiindulva hódította meg a földkerekséget.

Keringői révén Strauss János a bécsi zenevilágnak ép oly kiválósága, mint az isteni Schubert a dalai révén, az egyik a dal szárnyain, a másik a tánczénéjével lopta be magát mindörökké a bécsi nép szívébe és ha ma az idegen ellátogat az egykori büszke császárvárosba, a gyönyörű bécsi Stadtpark remek szobrai között ott találja a bécsi kultúra nagyjait: Schubert, Bruckner, Amerling, Hans Makart társaságában a Strauss János szobrát is, a keringőkirályt, aki pedig sohasem irt komoly szimfóniákat, heorikus operákat, vagy magasztos egyházi zenét, hanem akinek nevét halhatatlanná tette volna sok-ragyogó alkotása közül egyedül az „An der schönen blauen Donau” című keringője is, mert ezt egy lángelme írta, amelyet a táncolni való tánczene terén a világ még nem produkált. Mert van nem táncolni való tánczene is a zenei irodalomban, mint a Schubert keringői, a Chopin mazurkái, a Brahms magyar táncai, ezekkel a darabokkal egyaránt brilliroztak a zongora legnagyobb hősei a koncertpódiumon, mint ahogy lelkendezve buzgólkodnak ezekkel mindenfelé az utolsó zeneiskola növendékei is anélkül, hogy tudják, mi van a kezük alatt. De ez a Strauss János, ez a keringőkirály, mégis csak nagy ember volt, mert a pusztá tánczénéjével, mely gunyhótól a palotáig meghódított minden szívet, a zenei klasszicitás oly szféráiba emelkedett, ahol csak a legnagyobb szellemek adnak egymásnak találkozót.

Régezte az egész világ Strauss keringőire táncolt és ezek az egyszerű melódiák varázslatos szépségükkel, könnyed grációjukkal, sugárzó, aranyos vidámságukkal, főleg páratlan jóhangzásukkal és hangszíneikkel sokkal jelentősebbek lettek a zene történetében, mint az emberek ezt valaha gondolhatták volna.

Vannak fák, melyek gyökerei az égből ágazódnak és a föld felé nőnek és vannak fák, melyek a földből gyökerezve az ég felé törtetnek. Az előbbeni művészek közé tartozik a bécsi három nagy B.: Beethoven, Brahms, Bruckner, az utóbbi fajták egyike Strauss János, kit a bécsiek egyszerűen mint Johann II. környeltek el a történelem lapjain, mert az apja, az öreg Strauss volt a Johann I., a Strauss-dinasztia megalapítója, aki a múlt század elején Lannerrel együtt lett a régi Bécs egyik híressége, szintén a keringőivel.

De ez a Johann II. tudott az apján és ma már mindenki tudja róla, hogy

Europa legmuzikálisabb koponyája volt! Wagner Richard mondotta róla: „Ami a kecsességet, a finomságot és az igazi muzikális tartalmat illeti, egyetlen valzerje többet ér, mint a legtöbb káros vajudással összefirkált külföldi produktum.” De nemcsak Wagner Richard, hanem Liszt, Bülow, Brahms, Alfred Grünfeld, meg Rubinstein (hogy csak néhány nagy nevet említsek a zene világából) hódoltak Strauss lángelméjének, aki emellett, mint igazi művész, oly meghatóan szerény is volt, nem azok közül való, kik a hírnevet, az ünnepeletést, a barátok szíves elismerését folyton hajszolva gondolják, hogy nagyok, de a fejcsékjük kong, a szívük meg üres. Igen, ez a Strauss csak valzerket írt (akkor is ha operetteket komponált), de az ő valzerjei bejárták az egész világot és a zeneirodalom gyöngyei lettek.

Ismeretes, hogy az öreg Strauss, a Johann I., külvárosi muzsikusként volt 48 előtt Bécsben. Nagy zenekara volt, amelynek ő volt az első hegedűse és karmestere egyúttal. Minden nyáron kint játszott Hietzingben, a Dommayer sörkertjében és a bécsi nép állandóan ezrével vándorolt ki ide, hogy a Strauss-Lanner valzereket sör mellett hallgathassa.

A fia is itt kezdte, a Johann II. és az ő világhíres valzerjei itt születtek meg a bécsi kocsmákban, innen táromlyogtak ki mámorosan az utcára, míg valaki fel nem szedte azokat, hogy a csillagok köré fonja. És ez a valaki a közvélemény volt, mely felismerte a Strauss-valzeres hallatlan értékét, nemcsak a szorosan vett zenei értékét, hanem értékét mindannak, ami magát a bécsi nép kedélyét jellemzi, a bécsi népet, melynek Strauss is gyermeke volt, aki tehát (persze utolsó taktusáig mindig a lelke mélyéből merítve) magából a bécsi nép érzelmi és hangulatvilágából muzsikálta ki magát bele a bécsi nép érzelmi és hangulatvilágába. Ez az ő nagysága.

Benne van a Strauss János táncoklétészetében a bécsi nép ellenállhatatlan humora és a „Ziagt mei Gwand aus”-hangulata mellett az elegikusra való hajlama és mindez oly hullámzó melódius energiákkal átszőve, melyek magávalragódnak, a szó teljes értelmében megigézőek, úgy hogy mindenki érzi, aki Strauss zenéjének büvkörébe jut, hogy itt egy zseni kopogtat egész valóján. Mert szertném én látni még a mai tangós és charlestonos világban azt az embert, fiatal és öreget egyaránt, leányt és asszonyt egyaránt, akit egy Strauss valzer meg nem hódítana mint zene és aki a bálteremben nyugodtan tudna maradni a helyén akkor, ami-

kor a zenekar rákezd a búbajos „Kék Duna keringő”-re.

De Strauss No. II. nemcsak mint tánckomponista írta be nevét a halhatatlanságba. Ki ne tudná, hogy a „Denevér” és a „Cigánybáró” című operetteknek is ő a szerzője. Hogy ezek a színpadi művek az ő számára milyen világsikereket jelentettek, elegendő ha megemlítem, hogy a „Denevér” 1874 óta csak 1900-ig 11962-szer került színre, míg a „Cigánybáró” 1885 óta ugyancsak 1900-ig 7420-szor. Pedig 1900 óta újabb 29 év múlt el és tekintettel arra, hogy Strauss mindkét operetteje ma talán nagyobb vonzerőt és kasszasikert jelent a világ minden színháza számára mint régekte, feltehető, hogy mindkét operette azóta még egyszer annyi előadást ért meg.

A francia Offenbach mellett Strauss mint operetteszerző is elsőrendű nagysága ennek a műfajnak. Offenbach és Strauss nélkül talán sohasem libbent volna az operette a színpad deszkáira oly sikerrel és oly kecsesen, mint az ő zsenijük révén történt. Ők ketten az operette klasszikusai és az egyik zenéjét ma épúgy tanulmányozzák az utódok, mint a másikat. Tanulmányozzák a mai operettegyártók az e klasszikus alkotásokban rejlő hihetetlen zenei finomságokat, az invenció kifogyhatatlan gazdagságát, azt a könnyedséget, mellyel szinte ránszakad belőlük a melódiáradat, frissen, üdén, csillogón mint a tavaszi eső, mely a virágos rétet harmatosan beragyogja. A „Denevér” minden taktusából sugárzik az ifjúság, az életöröm, a jókedv, a vidámság, mely ellenállhatatlanul ejt bennünket hatalmába, itt minden csupa zene, mely itt ujjong és kacag előttünk, bennünk és körülöttünk, míg végre mint láthatatlan hős megjelenik a színpadon a második végletében a hamisítatlan bécsi keringő, melynek hatása mindenre és mindenkoron elementáris. Ma már ez a bécsi ke-

ringő, mely egykoron még kint a bécsi sörházakban és kis kocsmákban ütött tanyát és ott szórakoztatta a mulató bécsi népet, udvarképes lett, bevonult az udvari Opera színpadára és a zenetudósok még ma is tépik a hajukat azt kutatva, mi ennek a hihetetlen sikernek a titka? Nem egyéb, mint a lángelme megnyilatkozása a műfajban, melyet a nagyképűek, a mindentudók, a magukat tehetségnek kikiáltók annyira szeretnek lenézni, semmibe venni, holott e műfajra mondá egyszer egy nagy világböles: „bármint legyen is a dolog, van ebben a Strauss-valzerben valami elbájoló, mert az embert néhány órára boldoggá teszi.” És ez szépen van mondva. Mert lehet-e nagyobb érdeme egy művészetnek, mint hogy boldoggá tegyen?

Strauss népszerűségét többek között jellemzi a következő anekdóta, melyet az osztrákok híres zenekritikusa, Eduard v. Hanslik, a bécsi zenepápa mondott el: „Hogy Strauss-t Bécs apraja-nagyja ismerte, ez tudott dolog, ő volt az öreg Kaiserstadt leghíresebb embere. A Naschmarkt kofái ép úgy rajongtak érte, mint a főhercegekasszonyok a Hofburgban, a tudományok és művészetek kiválóságai ép úgy, mint az utolsó sarki hordár az Opera előtt. Rendkívül kedvelt volt. Egyszer egy öreg bécsi asszony végrendeletében hagyta meg, hogy a temetésén Straussnak kell játszania a zenekarával (persze csengő aranyakért), hogy a Strauss lány és szelid hangjai kísérjék őt át a másvilágra. Amikor meghalt, fényleg megjelent a gyászháznál Strauss zenekara (ő maga nem), feketebe öltözve, a hegedűkön gyászfátyollal és a beszentelés után rázendítettek a legszebb Strauss-valzerre és így kísérték ki a megboldogultat a temetőbe.”

A lelkes Strauss-imádó örök álmában talán még ma is a „Kék Duna keringő”-t dudolja.

Rendkívül érdekes és értékes előadás-sorozatot rendez a Templomegyesület

Kiváló előadók beszélnek majd a külföldi és magyar nők szociális tevékenységéről.

A Kálvinisták Templomegyesülete keretében igen értékes működést és lelkes tevékenységet fejt ki Popovits Gyuláné urasszony, aki most újabban beláthatatlan hasznú előadás sorozatot kezdeményezett és rendez meg a Kollégium disztermében.

Az első előadást 27-én, pénteken este 6 órakor tartják meg. Ez alkalommal mint az egész előadás-sorozatnak lényegére rávilágító beszédet dr. Jánossy Gyula egyete-

mi tanársegéd tartja meg. Az előadás sorozatnak különösen az ad nagy jelentőséget, hogy Popovitsné úgy szervezte meg azt, hogy megjelennek az összes leánykörök tagjai, hogy az öntudatos és munkás nőitípus kialakulására vonatkozó utmutatásokat meghallgassák és egyben bepillantást nyerjenek az angol, német, svájci, hollandiai, stb. külföldi államok leányainak életébe. Tengelye az előadásoknak, hogy a külföldön már gyakorlatba átment női szociális tevékenységről adnak összképet a debreceni leányoknak.

Minden hónap utolsó péntekjén tartják meg ezeket az előadásokat és egészen bizonyos, hogy azok a leányok, akik meghallgatják az előadásokat, értékes utmutatást kapnak saját életük irányítására is.

Eladó parcellázva

Debrecenben Bellegelő 383 szám alatt, Ondód vasúti állomás mellett, kertészeti célokra is alkalmas tanyaföld. Felvilágosítást adnak dr. Tervey Tamás és dr. Kovács Béla ügyvédek, Debrecen, Ferencz József-út 73 szám alatti.

SOMOSSY LÁSZLÓ

Menyasszonyi kelengye

üzletét áthelyezte

CSAPÓ UCCA 4. SZ. EMELET.

női és férfi fehérneműek. Chiffon — vászon — asztalnemű — zsebkendő — harisnya — paplan — matrac.

!!!Igen olcsó árak!!!

Dobó Sándor igazgató-tanító háromszoros ünneplése

Tegnap igen szép és háromszoros ünnepség központjában állott Dobó Sándor hajduböszörményi igazgató-tanító, a ref. tanítóság kiváló vezére, aki most ünneplte házasságának 45 éves évfordulóját, 40 éves jubileumát annak, hogy immáron negyven esztendeje szerkeszti a Tanítók Lapját és a harmadik ünneplési alkalom pedig az volt, hogy harmadszorra is megválasztották az ORTE elnökének.

Az ünnepélyes, többszöri jubileumon megjelentek Böszörményből Sóvágó Gábor ref. lelkész, dr. Lévay József városi főorvos, Varga Béla ref. kántor, Sörös Béla tanító, Vánasa Dezső tanító és Vargha Lajos igazgató tanító. — Debrecenből megjelentek a jubiléum üdvözlésére dr. Görgey Márton főorvos, Benkő András szabolcsmegyei tanfelügyelő, Ormós Lajos igazgató-tanító, az ORTE ügy-

vezető elnöke, vitéz Nyitray Károly hernádnémeti igazgató-tanító Nagy Lajos tanító, Törös Károly tanító, Nagy József tanító, ifj. Jámor Lajos tanító, Molnár János az ORTE főtitkára, Szendy István tanító és Váry Szalay Gábor tanító.

Az ünnepségen Dobó Sándor üdvözölte először a vendégeit, majd Törös Károly köszöntötte fel a jubiléumst, lelkes szavakkal emelvé ki Dobó Sándor egy emberöltőn keresztül folytatott munkásságának érdemeit. Felköszöntőt mondtak még Ormós Lajos, Sóvágó Gábor, dr. Görgey Márton főorvos és Benkő András tanfelügyelő.

A szép ünnepséget társas ebéd zárta be, melyet az ünnepelt adott a saját lakásán, melyen Dobó Sándor ismerősei, barátai vettek részt, mely a kései délutáni órákig eltartott.

Dobó Sándor családja körében.

Dobó Sándor jubileumán résztvevő hölgyek.

BOLGÁR KOMMUNISTÁK ÖSSZE- ESKÜVÉSE EGY ELHAGYOTT RENDRÉSZBEN.

Szofia, szeptember 24. A rendőrség nagyszabású kommunista összekülvést fedezett fel, melynek tagjai kivétel nélkül fiatal emberek voltak, akik rendszeres összejöveteleket tartottak egy Szófiahoz közel fekvő elhagyott szerzetesi rendházban. A rendőrség itt ütött rajtuk, mikor az 1923. évi szeptemberi kommunista lázadás évfordulóját ünnepeleék.

MAGYARORSZÁG KÉPVISELŐJE ALÁÍRTA A HÁGAI OKMÁNYOKAT.

Genf, szeptember 23. Gajzágó Ferenc rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter ma a magyar kormány megbízásából aláírta a hágai nemzetközi bíróság alapszabályait módosító okmányt, valamint azt a jegyzőkönyvet, mely az Egyesült Államoknak a hágai nemzetközi bírósághoz való csatlakozásáról szól. Ezeket az okmányokat eddig 42 állam írta alá.

47 fillér egy kerékpár

egy napi részlete, ha nálam

Atlas, Opel, Torpedo

világmarkás kerékpárt vásárol 18 havi részletre.

Soltész, püspöki palota, II. kapu, 20. Telefon 12-59 szám.

A Voge küldöttsége Bud miniszternél

Budapestről jelentik: A Voge elnöksége Róbert Emil vezetésével ma küldöttségileg tiszteltgett Bud János kereskedelmi miniszternél, akit üdvözölt hivatalbalépése alkalmából, majd memorandumot adott át, amely a vasutasok kívánságait tartalmazza.

A miniszter nagy megértéssel fogadta a vasutasok kívánságait.

— Legyenek meggyőződve, — mondotta — hogy a legnagyobb jóakarat és meleg érzés van bennem a vasutasok iránt. Nagyra értékelem azt a munkát, amelyet a vasutas társadalom hivatásánál fogva végez. Figyelembe veszem azokat a kéréseket, amelyek most elhangzottak, érdemleges választ azonban most nem adhatok, mert nem ismerem azoknak pénzügyi kihatásait.

— Mindenesetre fel kell hívnom a vasutasság figyelmét is az ország nehéz helyzetére. Ez a helyzet nem engedi meg, hogy újabb adókkal, vagy egyéb terhekkel

sujsák a polgárságot. — Minden igyekezetem oda irányul, hogy az ország a mostani nehéz gazdasági helyzetből kikerüljön, mert hiszen ez nem is annyira magyar válság, mint inkább a világpiaci válság, ami általános gazdasági válság, ami nálunk is érehető. Amikor ezt nyíltan hangoztatom, az a céltom, hogy ne keltsek jogosulatlan reményeket.

— Meleg érzéssel viseltetem a magyar vasutasság ügye iránt és mindent megteszek, hogy a vasutasság helyzetén könnyítsek. Tehetem ezt annál is inkább, mert úgy látom, hogy az előterjesztett kérelmek nem túlzottak és a vasutasság vezetősége figyelembe vette a lehetőségek határait. Igyekezni fogok, hogy ezek a kívánságok a lehetőség határai belül teljesüljenek.

A küldöttség nagy köszönettel és éljenzéssel fogadta a miniszter beszédét.

A lázadó kínai tábornok tovább nyomul előre

Menekülnek az európaiak.

Tokió, szeptember 24. Japán kormánykörök közlése szerint Karachan helyettes külügyi népbiztos kijelentette, hogy a szovjet csapatok háromhéten belül megszállják a keletkínai vasutat, haz az orosz követeléseket nem teljesítik. Tokióban azon a véleményen vannak, hogy mielőtt a háború ily nyíltan kitörne, megegyezés jön létre Szovjetország és Mandzsúria között éspedig az oroszellenes irányzatú nankingi kormány megkerülésével.

London, szeptember 24. Csang-Fat-Kvai és szövetségeseinek fölkelése jelentős kezdetű sikereket ért el. — A fölkelőcsapatok egyrésze közvetlenül Nankinggal szemben, a Jakce-folyó túlsó partján, Pukaunál áll, úgyhogy újabb siker esetén a fölkelők hatalmukba kerithetik a fővárost. Icsangnál a kormánycsapatok vereséget szenvedtek és fogságba kerültek. Az

amerikai és az angol konzulátusok értesítik honfitársaikat, hogy legjobban cselekszenek, ha Hankauba utaznak el a városból.

London, szept. 24. Csang-Fat-Kvai a lázadó kínai tábornok tovább nyomul előre hadserege élén. A lázadók itu mellett elsüllyesztettek egy hajót, amely nacionalista csapatokat szállított Hankauból. Csang-Fat-Kvai körlevélrel küldött szét egész Kínába és azt több tartományi kormányzó is aláírta. A lázadó hadvezér a táviratban hazaárulással és legsúlyosabb visszaélésekkel vádolja Csang-Kai-Seket s kormányát, a Kuo-Ming-Tanz újjászervezését sürgeti.

Csang-Kai-Sek Hankauból lázas sügéssel csapatokat és repülőgépeket küld a lázadás leverésére. Csang-Kai-Sek Bauer tábornok utódjává Kriebel bajor tábornokot alkalmazta maga mellett, mint katonai tanácsadót.

Egyetemi tanári lakás n.oy. 1-re beköltözhető lesz.

Nagy vita a községi üzemekről, a városi szeszüzletről és a kertészetről

Vásáry polgármester: Én hajlandó vagyok leépíteni a városi közüzemeket, de csak akkor ha a köznek ebből nem lesz kára.

A jog- és pénzügyi bizottságban megkezdték a költségvetés tárgyalását.

A jog- és pénzügyi bizottság dr. Vargha Elemér h. polgármester elnöklése alatt kezdte meg tegnap délután az 1930. évre szóló költségvetés megvitatását.

Zöld József terjesztette elő a költségvetést és tartott róla exozét.

A költségvetés összeállítása alkalmával — mondotta a többiek között, — az volt az irányadó szempont, hogy a községi adó százalékát lehetőleg csökkentjük, a kiadásokat a legszűkebb mértékre szorítsuk és a takarékság minél jobban érvényre jusson, végül, hogy a rendelkezésre álló fedezeteket minél jobban kihasználjuk.

A költségvetés főbb tételeinek ismertetése után elsőnek dr. Fejér Ferenc szólalt fel:

— Nem valami örömdetes dolog, hogy a pótdadó leszállításról nem lehet szó.

Közbeszólások: Hiszen le van szállítva ötven százalékra!

Dr. Vásáry polgármester: (nevelve) hagyjuk meg ötvenöt százalékra.

Dr. Fejér Ferenc: Mindenesetre ezt a leszállítást is köszönettel kell fogadnunk. Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy Debrecen város presztízsével nem egyeztethető össze a szeszüzlet fenntartása. — Ezt az üzemet még a 28.000 pengős bevétel ellenére sem vélem fenntarthatónak. Nem teszek indítványt, hogy ezt a tételt töröljék, de kérem javasolja a bizottság a közgyűlésnek, hogy a szeszüzletet az 1931-iki költségvetési évre szüntesse meg.

Dr. Vásáry István polgármester: Teljes mértékben honorálom Fejér Ferenc álláspontját, aki ebből a kérdésből szinte presztízs kérdést csinál, de a magam részéről nem tudok erre az álláspontra helyezkedni. Valamikor királyi kiváltság volt a szeszkereskedés, nem lehet tehát megbecsülni, hogy ilyen jogokkal élünk. Volt idő mikor más nem is foglalkozhatott ezzel az üzettel, csak a községek. Ha az állam maga pénzügyi okokból fenn tartja ezt az állapotot és az állam maga foglalkozik vele, mint főszerkeszkedő, nem tudom miért volna ez dehonosító a városra, mely szintén pénzügyi okokból foglalkozik az üzettel és nem tudom még most is nem volna-e helyesebb egyenesen és kizárólag csak az államnak és a közületnek kezében hagyni ezt az iparágat. Meg vagyok győződve róla hogy ami közegészségügy veszedelem származik a szeszfogyasztásból, ez hatványozódott azóta, amióta a szeszkereskedés magánosok kezébe is került.

— Egész röviden rá kell mutatnom arra, hogy nagyon téves fel fogás az, amely azt hangoztatja, hogy a községi üzemek az oka, hogy a magángazdaságok nehéz helyzetben vannak. Kívánsi vagyok, hogy miután ennek a jelzőnek hatása alatt a város a maga kertészetét szűkebb keretek közé szorította és ennek következtében megállapíthatólag a kertészet jövedelmében az előző évi költségvetéshez képest csak nem 40.000 pengős, pontosabban valamit 31.000 pengős csökkenés mutatkozik, vajon ez a 30 néhány ezer pengős, mint adóalap rendelkezésre fog-e állni az adókievitések során?

Mert ha a város lemond erről a bevételről, ez a bevétel nem vesztet el

hiszen egyenesen azt mondták, — hogy elveszünk tőlük, most tehát visszaadjuk. Annyi erkölcsi erejük kell, hogy legyen az illetőknek, hogy most a megfelelő összeget adókból befizessék. Kellene, hogy a harminc és néhány ezer pengőnek megfelelő adó befolyóék, de én nem hiszem, hogy ezek az összegek tényleg befolyanak.

— Ha azt látom majd a jövő évi költségvetés tárgyalásánál ha megérem még és ha ebben a pozícióban érem meg, hogy az eddig visszaadott összegek az adóban jelentkeznek akkor készséggel megyek arra az útra, amelyen a kertészetnél elindultunk, a többi városi üzemeknél is.

Fejér Ferenc: Csak helyeselni lehet ha a kertészet kereskedelmi üzemet csökkentették. Hadd szorítsuk az csak a parkírozásra és a város szépítésére. Azt nem lehet viszont kívánni, hogy a kertészetek a csökkentett összeget adóban befizessék. A városi kertészet és a magán kertészetek között nagy a különbség, mert a városi üzem nem fizetne rá az üzletre, hanem csak a közönség.

Vásáry polgármester: Meg kell állapítanom azt hogy a városi üzemek mind kivétel nélkül ép úgy fizetik az állami adókat, mint a magánosok. Ép úgy fizetnek kereseti adót, a múltban fizettek községi adót is és ép úgy fizetik a forgalmiadót is. Fejér Ferenc téved a veszteségek kérdésénél, mert ha a magán kertészet ki tudja mutatni a veszteségét, akkor nem fizet az sem adót.

— A magán gazdaságok bajának nem az az oka, hogy községi üzemek vannak. Egy évvel ezelőtt megmondtam és megmondom több év múlva is, ha a helyzet nem változik és ha minden községi üzemet leépítünk is, hogy nem hozott javulást a községi üzemek leépítése. A baj az, hogy ma mindenki vállalkozó akar lenni. Mindenki úgy akar megélni hogy másokkal dolgoztasson.

Markovits Elemér: Ez az!

Dr. Vásáry István polgármester: A háború előtt a magyar társadalom fogyasztása sokkal nagyobb volt, — mint ma. A kereskedők és iparosok száma sokkal kisebb volt, mint ma — Ma a kisebb fogyasztás mellett sokkal több dolgozó akar élni, mint iparos és kereskedő. Kevesebb fogyasztás több munkaadót nem tud eltartani. Ezen a helyzeten nem fog segíteni a leépítés.

— Nézzük meg mindnyájunk életmódját és az általános életmódot. Ez az életmód, — ami egyébként helyes volna és cél, hogy mindenki emelkedjék, — de a mai körülmények között ennek súlyednie kellett volna. Én nem kívánom a súlyedést, nem lehet célom, de számolni kell a gazdasági helyzettel mindenkinek. Aki a vagyonának egy részét elvesztette, az nem folytathat olyan életmódot, mint aki az egész vagyonát megtartotta.

— Én nem akarok szembeállani a

jelszavakkal, hajlandó vagyok próbára, az engedékenységre, lássuk, van-e valami eredménye. De előre figyelmeztetek rá mindenkit, hogy ez a további romlást idézi elő, a közjöveldelmek csökkenését, anélkül, hogy a magán gazdaságon segítenénk.

— Ha a magángazdaságokon segíteni akarnak, akkor ne tessék ilyen felszínes kívánságokkal előállni, hanem tessék a lelkiismeretükkel számolni és más körülmények között élni, akkor majd megjavul a magángazdaság.

Dr. Fejér Ferenc: Ebben sok igazság van.

Dr. Vásáry polgármester: Nagyon jól méltóztatnak tudni, hogy a kertészet sem tud annyit produkálni,

mint a város szükségletének pontosan megfelelő, valamivel többet kell előállítani, mert anyaghiány esetén nem tudja kötelezettségét teljesíteni.

— Természetes, hogy a kertészet többlet termelését gazdaságos eljárás mellett és a közvagyon becsületes kezelése mellett értékesíteni kell. Legelőször ennek a felesleges értékesítését vegyék át és vállalják a magánosok. És erre nincs vállalkozó, pedig a napiárból harminc százalékot ígértünk. Kérdem ilyen körülmények között szabad lett volna e még ezt az engedékenységet is megtenni?

— Én hajlandó vagyok leépíteni a közüzemeket, — fejezte be beszédét dr. Vásáry István polgármester, de csak akkor, ha a köznek ebből nem lesz kára és ha az egyének olyan módon viselkednek, mint amilyen módon viselkedniük kell. (Éljenzés).

A jog- és pénzügyi bizottság a költségvetést általánosságban, a részletes vita alapjául elfogadta. A bizottság holnap délután négy órakor folytatja ülését, amikor a részletes vitát fejezik be.

Hegedüs Kálmán ret. lelkész beiktatása és esküvője

Hírt adtunk arról, hogy Hegedüs Kálmánt, Baltazár Dezső püspök segédlelkészét Pécsváradon szeptember 22-én iktatják be rendes lelkési helyére. Tegnap a beiktatás végbe is ment Pécsváradon, ahol a tolnai egyházmegye esperese, Szakács Imre iktatta be. A templom erre az alkalomra zsufolásig megtelt az intelligencia és a nemzeti viseletben felgyülekezett egyháztaggokkal. A környékről több lelkész vett részt a beiktatáson, Debrecenből Siposs Imre lelkész, az onkivül a Révész Bálint cserkészcsapatból 12 cserkész vett részt a beiktatáson, sőt a homokkerti gyülekezetből Széll Péter neje és unokája is résztvettek. Az új lelkész beiktató beszéde nagy hatást váltott ki nemcsak a reformátusok, hanem a különböző vallású felekezeteknél is, akik megjelentek a templomban.

Az ünnepélyes istentisztelet után a lelkészlakon Csapó Ödön nagypali lelkész üdvözölte dr. Baltazár Dezső megbízottját, majd az esperes és az új lelkész a presbitériummal együtt. Szakács Imre esperes lelkes szavakban köszöntte meg az üdvözölt szavakat, majd Siposs Imre üdvözölte a presbitériumot, lelkükre kötve azt a keresztyéni szeretetet, amely az öntudatos kálvinizmusban éri el magas fokát. Az új lelkész hálásan köszöntte meg az üdvözölt szavakat, egyben ígérte, hogy mindenben egyházának javát igyekszik szolgálni.

Az ünnepélyes istentisztelet után bankett volt, amelyen a mezővárosnak intelligenciája jelent meg vallásfelekezeti különbség nélkül. Az első felköszöntőt Szakács esperes mondotta a kormányzóra. Utána a járás főszolgabírája arra a közös és munkáló szertetre mutatott rá, amely minden felekezet között meglehet, hogyha építeni akarják Pannonhalmát és Debrecen közt az aranyhidat. Siposs Imre a város közönségét éltette, amelyik felekezeti különbség nélkül öleli keblére az új lelképást, akitől nemcsak mint

református lelkési működést, hanem társadalmi működést is várnak. Ezenkívül több felszólalás is hangzott el, amelyek mind arról tanuskodtak, hogy Hegedüs Kálmánt nagy szeretettel várják Pécsváradra. Nagy hatást ért el a Révész Bálint cserkészcsapat kiküldöttjei, akik bemutatták, hogy a cserkész mindenütt jó munkát végez el.

Tegnap délelőtt félegykor fényes esküvő folyt le a Nagytemplomban. Az urasztalát virágok borították és a templom hajóját sok száz főnyi közönség töltötte meg. Hegedüs Kálmán esküvője örök hűséget Kovács Inci urleánynak. A polgári esküvő délelőtt történt meg, míg az egyházi eskütést maga dr. Baltazár Dezső püspök végezte, aki mellett hosszabb ideig mint segédlelkész működött Hegedüs Kálmán.

VISSZAÉLÉSEK A RÁDIOVAL.

Berlin, szeptember 24. Az apagyilkossággal vádolt Halsman szabadsárahelyezéséről szóló tegnapi híreszteléseket állítólag egy rádió leadóállomás terjesztette. A postaigazgatóság és a rendőrség erőyes nyomozást indított a visszaélést elkövetők felkutatására, azonban eddig még eredménytelenül. Az egyik rádióleadásba felszólították Bécs lakosságát, hogy lássa el magát élelmiszerekkel a közeledő veszély esetére. Azt gondolják, hogy kommunis-ták éretlen tréfájáról van szó, ugye ebben, mint az előző esetben.

ALLAMELLENES IZGATÁSSAL VÁDOLNAK EGY ERDÉLYI SZERKESZTŐT, MERT KÖZÖLTTE BETHLEN ISTVÁN HÓSI EMLÉK- BESZÉDÉT.

Marosvásárhely, szeptember 24. Ma tárgyalja törvényszék az itt megjelenő „Maros” című lap felelős szerkesztőjének, Sebestyén Lászlónak két államellenesizgatási perét. Sebestyén László ugyanis annak idején közölte a Marosban Bethlen István miniszterelnöknek a hősök emlékünnepén mondott beszédét, továbbá egy másik cikkben a magyar felsőház egyik határozatát, a közeledő címen: A magyar felsőház felkéri a külügyminisztert, hogy alkalmas időben tegyen lépéseket Trianon revíziójáért.

Pasteur-zált és nyerstejet

egész éven át szállít

Hajdumegyei Tejértékesítő Szövetkezet
Széchenyi u. 48. sz. Telefon 282.

Az egykori Andrassy Gyula-téle birtok, mely ma romokban hever

Ahonnán egykor Károlyi Mihály a végzetes útra indult.

A régi szép erdélyi életben híre volt a Kolozsvár mellett szépen kezelt Andrassy Gyula-féle birtoknak, mely jobbra erről állott, az erdőben pedig Erdély egyik legértékesebb és legszebb vadaskertje volt. Ebben a vadaskertben évenként többször nagy hírvadászokat tartottak, mely vadászatokon részt vett fél Európa minden számottevő arisztokratája. Angol hercegektől német iparmagnásokig hivatalos volt ezekre a vadászatokra minden jelentős arisztokrata. — A Jára völgyében volt ez a hatalmas, méreteiben is imponáló vadaskert. Azokban a szép időkben néhai jó Andrassy Gyula volt az úr, a gazda, míg ma román falvak lakossai osztozkodnak a széjjel zilált, tépett birtokon, kipusztított vadaskerteken. — Ma már emlék, rom és pusztulás jelzi az egykor pompás épületeket, kerteket, a vadaskertben a farkas a vad — az úr és a pusztító féreg.

A Jára völgyének más nevezetesege is van. 15 esztendővel ezelőtt innen indult el végzetes útjára Károlyi Mihály gróf, Andrassy Gyula gróf veje.

Ahonnán Károlyi Mihály végzetes útjára indult.

A kanyargó Jára völgyében állandóan felfelé visz az utunk. — Egyik oldalon a kristálytisza hegyi patak, másik oldalon az iparvas ut vágánya kísérik. A patak nem változott, de az iparvasút, amely a dobrini vadaskastélyig visz, már alig lehet ráismerni. A sineket kilométer hosszúságban ellepte a gyom, másutt a talpfák korhadtak el, vagy hegyomlás borította el a pályatestet. Hegynek fel, völgynek le a víz az autó, amíg egyszer elérkezünk a közelmúltban elhunyt gr. Andrassy Gyula nyárlakához. Nevezetes hely. Az őszirózsás forradalom napjaiban innen indult el Károlyi Mihály gróf végzetes útjára. — Az egyszemélyes nyári lak a patak partján, toronymagas felhők között van felépítve.

Ugy az emeleten, mint a földszinten hat-hat szoba van. Jobbra és balra, szintén fából, gazdag épületek, cselédlakások, istállók. Valamikor hangos volt itt az élet. A pazarul berendezett nyárlakban — mondják — milliókat értek csak a perzsaszőnyegek. Szarvasagancsokból olyan csillár volt az ebédlőben, amelynek egész Európában nem volt párja. Most ez a nyárlak, akárcsak a feljebb fekvő dobrini vadaskastély romokban van. A forradalomban a havasi falvak lakosai mindent széthureoltak. Eltűntek a perzsaszőnyegek, el a híres csillár, el az evőeszközök; minden, ami mozgatható volt. Az épület is csak azért maradt meg, mert fából volt. Kinek kell itt a fa? Ha téglából, vagy kőből lett volna, ma bizonyára semmi sem lenne. Most csak az épület falai vannak meg. Emeleti része roskadozik, az erkélyre életveszélyes kilépni. A földszinti épületekben a nyomok mutatják, esténként a pásztorok ide hajlítják be marháikat.

Itt nyaralt Károlyi, telefonon kapta Budapestről a forradalom híreit s másnap már robogott hazafelé. A szomorú látvány szorongó gondolatokat ébreszt a szemlélőben. Vajjon mi lett volna, ha Károlyi nem indul el a veszedelmes útra. Sorsunk vajjon merre fordult volna? Kinzó kérdések, amelyekre talán sohasem fogunk megnyugtató feleletet kapni. A kastély előtt — igazi meglepetés — francia autót találunk. Utasai Franciaországból jöttek Erdélybe, hogy szépségeit megismerjék. — Most éppen a patakban halásznak. A tisztáson lobog a tűz, a nyár-

ra a vadászszákmányt, medvéket, őzeket. Andrassy gróf nagy gondot fordított a vadaskertjére. — Ahol nemes vadak voltak, az az erdőréssz sodronnyal volt bekerítve. A vadőrök állandóan vigyáztak az állományra és a vadászok nem tudtak semmi kárt tenni benne. Ez a több ezer holdat kitevő hatalmas vadaskert most harminek község tulajdona. A vadak kipusztultak, mert elszaporodtak a farkasok és azok vagy felfalták, vagy messze vidékre elűzték a karcsulábú őzeket, szarvasokat. Most ebben a dzsungellé lett vadaskertben a farkasok az urak, amelyek már annyira elszaporodtak, hogy a havasi községek lakóinak életét is fenyegetik. Odvas fákból még akad el-elrejtve puskák, de a havasiak nem használhatják, mert nincs fegyvertartási engedélyük, nincs puskapor. A farkasok ellen a havasi lakosok csak fejszével tudnak védekezni.

Farkasok a vadaskertben.

Andrassy gróf vadaskertjének a háború előtt egész Európában híre volt. Mint előbb is jeleztük, Európa professzionális vadászai minden évben lerándultak ide, medvét hajítani, szarvaszt üzni. Egy-egy ilyen vadászat után harminek-negyven székkel szállították Kolozsváron át a pályaudvar-

„Milyen jó tentájuk van“

A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezet Polónyi Dezső ellen.

Budapestről jelentik: A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének rágalmozás vétsége miatt feljelentést tett Polónyi Dezső dr. ügyvéd ellen, mert Polónyi a szövetkezet ügyészeivel, Kőszeghy Antal dr.-ral múlt év május 5-én folytatott megbeszélés során

a szövetkezetre súlyosan sértő kijelentéseket tett.

Kőszeghy dr. ugyanis egy iratot mutatott fel Polónyi Dezsőnek, aki erre azt mondta:

Milyen jó tentájuk van, hogy másfél év alatt sem szárad meg.

Az ügyész tiltakozott a szövetkezetet sértő feltevés ellen, mire Polónyi azt felelte, hogy állja a szavát, a szövetkezet hamis tanu szerzésével operál és ezt bizonyítani tudja a kezei között levő okmányokkal.

A Kovácsy Ferenc dr. járásbíró előtt tegnap megtartott tárgyaláson a járásbíró felszólította a feleket, hogy nem lehet-e az ügyet békésen elintézni, mire Polónyi a következőket mondta:

— Ha a szövetkezet elégtételt szolgáltat nekem és bocsanatot kér tőlem, amért vádlottként ide ültetett, hajlandó vagyok megbocsánítani és az ügyet békésen elintézni. Ha azonban ez nem történik meg, kénytelen leszek a nyilvánosság előtt magamnak elégtételt szerezni.

Miután a békés elintézés nem si-

került, a járásbíró megkezdte Polónyi kihallgatását.

Polónyi Dezső ezután kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, majd részletesen elmondta az ügy előzményeit, Szombathy István igazgató azonnali elbocsátását, a Szombathy által megindított és megnyert polgári per történetét, majd pedig saját ügyfelének, Kalapos Lajos ügyvezető-igazgatónak hasonló, hatszázezer pengő megfizetése iránt indított polgári perét.

A továbbiakban Polónyi elmondta, hogy a szövetkezet folyószámlakövetelésekkel perelte be Kalapos Lajost és ebben az ügyben folytatott tárgyalásokat a szövetkezet ügyészeivel, Kőszeghy Antal dr.-ral.

A beszélgetés nem pontosan úgy történt, ahogy a feljelentés hangzik.

Tény, hogy ő azt mondotta: „Kérem, jogos önökkel szemben az óvatosság, mert, úgy látszik, önöknél még hamis tanuk szerzésével is foglalkoznak.“ A maga részéről kéri a valódiság bizonyításának elrendelését és Perényi Zsigmond báró, Baltazer Dezső, Séthy Antal, Kelety Dénes és több más tanu kihallgatását.

A szövetkezet jogi képviselője a maga részéről szintén a legteljesebb bizonyítás elrendelését kérte.

A bíróság elrendelte a valódiság bizonyítását és a tárgyalást elnapolta.

Riport a piacról

A termelők el vannak keseredve az olesóság miatt.

A debreceni gyümölcs- és zöldségpiac a legszínesebb látványok egyike. A délelőtti órákban éri el

telőfokát a forgalom. Az egész városból idejárnak a háziasszonyok. Mindent lehet kapni, ami egy jó ebédhez kell,

még hozzá valósággal potom áron... Legalább is azt mondják a termelők, kik

rendkívül el vannak keseredve amiatt, hogy a zöldségjélek ára hirtelen leszállott.

Arról azonban szó sincs, hogy a vásárolgató háziasszonyok meg lennének elégedve az árákkal... Hiába, — ez már örök törvény: a vevő mindig panaszkodik a drágaság miatt, az eladó pedig azon kesereg, hogy elk ell kőtyavetyélnie a drága munkával, fáradságosan termelt árut...

Elindultam a színes forgatagban. Uri asszonyok, cselédek, kalapos és ken-

mekrott kosarak előtt, nézegetve a venni valót, alkudozva. Csupa hangos kiáltás az egész piac:

— Hova gondol a naccsága! Bolond vagyok én? Inkább maradjon a nyakamon!

— Higgje el, jó asszony, éppen eléggé meg van fizetve...

Odaállok egy kofaasszony mellé, hogy hallgassam az alkudozásokat. Egy kalapos asszony kerül a „stand“ elé, felemel egy fej káposztát és megkérdi:

— Mennyiért adja, néni, ezt a fej káposztát? Sokat veszek, olesóra mondja

A kofaasszonynak ugylátszik már gyászos tapasztalatai lehetnek a „sokat vásároló“ kalapos asszonyokról, akik egy fej káposztát emelnek fel... Vontatva felelt:

— Hat fillér. Mire az asszony, mint egy tragikus hölgy, az ére emelte a

szemét és megbotránkozva monddta:

— Hát van szíve egy ilyen kis fej káposztáért hat fillért elkérni? Nem fél az Istentől? Adok érte három fillért és veszek 10 fejet...

Erre a „sértő ajánlatra“ kitört az árusból az elfojtott kseerűség.

— Mit gondol a naccsága, Nagykállról gyűttem én?! Ha velem kapált a vóna, bezzeg nem daffinálna a portékámat! Még hogy három fillért! Tegye le az asszonyág, oszt mennyen Isten hírével...

Azt mondta, hogy „asszonyág“, hát nagyon dühös lehetett. Lassan továbbmentem.

Máshol más szavakkal hasonló jelenetek folytak. A termelő asszonyok vannak legjobban elkeseredve.

— Hovatöbb nem érdemes termelni, — mondotta az egyik asszony. Nem éri meg a ráfordított munkát...

Azután, hogy mikor látták, hogy jegyzeteket csinálók, egymásután köremsereglettek és megindult a panas.

Minden olesó, mindenre ráfizetnek.

Az egyik asszony hamarosan lediktálta az árakat is, ahogy itt következik: paradicsom kilója 5—6 fillér, káposzta fejenként 4—5 fillér, tök darabja 5—6 fillér, zöldség csomója 8—10 fillér, hagyma kilója 5—6, fokhagyma koszoruja 60—80, krumpli kilója 6—10, karfiol darabja 16—20, karalábé darabja 4—6, retek darabja 2—4, kelkáposzta darabja 4—5, egy tányér spenót 4 fillér.

Hát bizony ez nagyon olesó, bár amint már írtam,

a háziasszonyoknak még mindég nem az... Ugylátszik mindenképpen alkudozni kell,

— mint ahogyan egy francia satirikus mondotta: „A legtöbb asszony azért jár bevásárolni, hogy veszekeljen a kofával...“

— Omega. —

HAMIS EGYPENGŐSÖK ÉS ÖTVEN FILLÉRESEK SZEGEDEN.

Hétfőn délelőtt a szegedi rendőrségen a városi autóbüszüm igazgatója több hamis ötven fillérest szolgáltatott be. A hamisítványok meglepően jól sikerültek s alumínium s ólomötvözetből készültek.

A rendőrség megindította a nyomozást.

HALÁLUGRÁS A NEGYEDIK EMELETRŐL.

Budapestről jelentik: A Mester n. 61. számú ház negyedik emeletéről az udvarra vetette magát egy fiatal nő. A szerencsétlen teremtés a lezuhanás pillanatában meghalt. Az öngyilkost a ház lakói közül senki sem ismeri. — Elegánsan, kalap nélkül, finom ruhában ment be az idegen a házba meghalni. Fehérneműből kívágta a monogramot, hogy ne lehessen megállapítani személyazonosságát. Barna kékszemű, feltűnően csinos, nyúlánk nő volt az öngyilkos, akinek elől egy aranyfoga van. — Személyazonossága megállapíthatása iránt a nyomozás megindult.

China vashor

vérszegénységnek és étvágytalanságnál kitűnően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2-50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárban.

Színház mellett.

Viski János festőművész, aki Argentiniában szerzett dicsőséget a magyar pikturának, Debrecenbe érkezett és a Hortobágyon töltött másfél hónapot

Viski János ismert magyar festőművész, akinek Budapesten nagyon szép sikerei voltak állatképeivel. — mintegy hét évvel ezelőtt merész elhatározással utra kelt és Délamerikába utazott. Az

Viski János festőművész, aki külföldi utjáról most tért haza és jelenleg a Hortobágyon dolgozik.

szépséget vezérelte, amely minden művészen közös: új impressziókat, új élményeket akart szerezni a különös, idegen világban... És úgy látszik, igaz az a régi közmondás, hogy „a művész hazája a

Viski János egyik híres amerikai festménye.

nagy világ”, mert Viski Jánosnak hatalmas sikerei voltak külföldön is.

Hóna alatt festőfelszerelésével, szívében erős akaraterővel kelt át Viski János az óceánon.

Braziliában kötött ki, ott kiállításokat rendezett, festette a hatalmas puszták állatait és általában a steppék életéből merítette a témakörét.

Amikor egyik országban meguntta, tovább utazott.

Igy járta be egész Braziliát, Uruguayt, Argentínát, Chilit, Perut, Venezuelát.

Mindenütt a legnagyobb szeretettel, megértéssel fogadták és egyéni, színes művészete általános tetszést keltett a délamerikai képzőművészek előtt.

Ez a tetszés visszatükröződik azokban a meleg hangú kriti-

kákban, amelyeket Viski János megörzött és hazahozott. A nagy spanyolnyelvű képességek első odalon hozták festményeinek színes reprodukcióit

és amikor elutazott, — több mint hat évi otléte után, — általános szeretet kísérte utjára.

Venezuellából Spanyolországba hajózott, ahol szintén több kiállítást rendezett, nagy sikerrel. — Spanyolországból Párisba utazott, ahol

olyan megtiszteltetés érte, amelyen csak kevés külföldi festőt ért még: a „Salon” meg

hívta egyik tárlatára,

ahol ki is állított egy festményt, amelynek reprodukcióját alább közöljük.

Franciaországi sikerei után hazajött, mert nem hagyta nyugodni a honvágy... A budapesti lapok

melegén méltányolták azt a kulturmissziót, amelyet Viski János teljesített azáltal, hogy becsülttette a magyar kultúrát olyan helyen, ahol azt sem tudták, mi fán terem Magyarország... Viski János most Debrecenben

van.

A város támogatásával mintegy másfél hónapot fog tölteni a Hortobágyon, hogy a világhírű puszták szépségeit és sajátos állatvilágát, hatalmas

Igen finomak és tetszetősek az idény divatos táncai

— Ujra itt az ősz, újra megkezdődik a szórakozás — és ma már a sport — egyik legkedvesebb fajtája: a táncolás. Az ucca őszi kódében itt is — ott is belehasít egy fénysugár s vele az ablakon át kiszűrődik egy-egy táncdarab melódiaja. — Öt órai teák, kedves, intim kis házi mulatságok s majd később a ragyogó bállok egymást váltják. Készül is rájuk a fiatalok. A szekrényből előkerül egy csodás ruhaanyag, vagy egy kegyvesztett, átalakításra váró ruhadarab (kinek-kinek az ő zsebe szerint) és szorgalmasan kezdenek kelepelni a varrógépek.

Az arany ifjúság másik neménél is vannak ilyesfajta gondok — bár kisebb mértékben.

A tánc ma már sport is a szórakozás mellett. A fellépés, a megjelenés biztosságát nyújtó sportja. Kellemes és hasznos. Hogy mennyire így van, legjobban bizonyítja az egymásután keletkező koreográfiai iskolák nagy száma s a klasszikus tornát tanító táncművészek egyre szaporodó gárdája. A cél, amelyet a helyesen végzett táncolás kitűzött: a lélek és test harmóniáját — a legszebben meg is valósítja. Az erotikum mindinkább tempul s ma már az a helyzet, hogy a zárkózottabb és szigorú nevelésű intézetek, testületek is megengedik a táncitanítást a jó ízlés és erkölcs kereteiben természetesen.

Örömmel lehet megállapítani, — hogy a táncok mindinkább finomodnak, szolidulnak. Az ideges rángatózó, kapkodó exotikus mozdulatok eltűnnek, hogy helyet adjanak a sima, nyugodt, gracióz lépéseknek, vagy — mondhatjuk demély helyen — kényelmes sétának.

Mikor a shymmy korszak elején szűkebb társaságban a teljes extikumában pompázó shymmyt legelőször megláttam, nevetőgörcs fogott el. S mikor jól kinéztem magam, megdöbbentem... Mi, a kultúremberfaj kérkedünk, mi?!... Hiszen ezután már az ausztráliai kutyatánc behozatala csak idő kérdése lehet! Kultur nagyságos asszony és kultur nagyságos ur akkor pedig nem lehet nevetni többé azon a bizonyos táncban, amikor a világtörténetben véletlenül rálapoz...

De szerencse, győzött a jó ízlés. A háboru utáni idők ideges feszültsége, zavara lassanként lehiggadt.

A symmys, charlesztonos kapálódzás ideje lejárt. Már a múlt szezon is jóval szolidabb táncokat hozott a társalgóban. Már a múlt évben sem volt charleszton király, de az idén sem lesz.

A legújabb tánckreációkat az idén először B. Wattay Margit táncnárnő intézetének vasárnapi bemutatóján láttam. Nagyon tetszetős a szemnek, sőt a lábnak is — mert igen kényelmes. Érdeklődésemre B. Wattay Margit a következőket válaszolta:

Az idei szezon favorit táncai, amelyeket a közönség tetszésébe fogadott: a Tangó modern, új Slow Fox változatok, az Angol walzer (Valse-Diagonál), a Quick-Step és a Yale-Blues.

A Tangó modern igen finom tánc. A figurákban, a mozdulatokban finomítani jobban talán már nem is lehet.

het. Üteme kissé gyorsabb, mint eddig volt. Hat olyan új figurája van, amelyet a közönség megtanulhat, amelyek könnyebbek, nem szinpádiások. Az új figurák nagyon szépek, változatosak, finomak.

Kisebbségi korrigálásokat az új Slow Fox és a kedves Yale-Blues. A közönségnek nagyon tetszik az Angol-walzer, az újabb hat lépés változatával. Diszkrét, szép tánc mindenik és kényelmes. Keccsességet, finom mozdulatot adnak önkéntelenül is.

A charleszton utódának lehet mandani a Quick-Step-et. Természetesen sokalta finomabb formájában. Élénk, lüktető üteme van, de simán járják, szép, tetszetős figurákkal, semmiféle rangás, vagy ugrálás nincsen benne.

Az új évar táncok közt levő Six-Eight nem igen fog helyet kapni a háltermekben, mert inkább szinpádra való, nehezebb artisztikus jellegű tánc. Természetesen a régi táncok sorából a csárdás és a boszton kitörülhetetlenek, úgyszintén a régi szép, tradicionális magyar táncaink!

A táncszezon egyébként jó kilátással indul. A debreceniek tánckedvelők. Elemedettebb kornak is jönnek táncolni. Ma már sportzerű jellege van a táncolásnak, mert felismerték, hogy egészségi tekintetben is jelentős tényező.

Megkérdeztem a táncnárnőt, tartós lesz-e a lekérés divatja? A lekérés, amely körül annyi lovagias és lovagiatlan affér zajlott le.

Még mindig tartja magát a lekérés — volt a válasz — és előreláthatólag így is marad. Valahogy jobbnak látja ezt a mai fiatalok. Régen le lehetett egy tur után köszönni. A lekérés megoldotta a gordiusi csomót: a leánynak nem lehet leköszönni, a leány tehát nem ül, a férfi meg nem köszön le, mert udvariatlan ténynek tartja. E részről jó a lekérés, azonban más oldala is van. Amely kapósabb leányt pár lépés után újra lekérnek. Ez helytelen. A táncszövetség — elejét vevő a sok afférnak — határozatlan kimondotta, hogy a hölgyel egyszer körbe kell menni s legfeljebb csak ezután illendő lekérni.

A táncbemutató közönsége nagyon megtapsolta a két párt, akik az idény táncait bemutatták. Megérdemlik, hogy megemlítsük őket: Máriaassy Pityu és Pongráczy Rózsika urleányok s partnereik: G. Nagy Sándor és Gáspár Albert legjobb tudásukkal és tánctechnikájukkal szép sikerrel hozták ki a táncok nivóját, szépségeit.

Ősz van újra. Megkezdődnek a teák, az összejövetelek s a bállok. Csak vegyék elő a fiatal emberek a kifogástalan szabású szmokingokat és klub-ruhákat. A hölgyek pedig gondosan, becézgetve készítsék a szabónők gondos kezei alá a tűndöklő krepp-szorzsetteket és egyéb más finomságokat — szükség lesz rájuk.

Nemsokára kipirult, csillogó szemű párok keringenek a parketten. Cottillen d'amour azelőtt így nevezték, ma pedig Tangó modern — midégy az! Kedves, tovasuhanó, csillogó álomvilág — egyforma meg hatódással gondolunk rá — valamikor.

Jönnek a bállok, az uraknak jó mulatást kívánunk; a hölgyeknek pedig minél több férjnek való fiatallembert!

Kula György.

Tiszta édes must az Annot Királynőben

Cserépkályhák

Saját készítményű és külföldi Hardmuth gyártmány nagy választékban kapható.

Gönczy Gábor kályhámester
Csapó ucca 10. szám. Telefon 5-68.

Ejvállal cserépkályhák átrakását, tisztítását és javítását jutányos árban.

x Művészi fényképekben gyönyörködhet, ha séta közben pár percet tölt Liener fényképszűnik, Csapó u. 1. szám alatti kirakatánál.

DEBRECENI ANZIKC

Irta: Mór a Ferenc.

A „Délmagyarország“ című szegedi lapba írta a nálunk járt kiváló író az alábbi pompást írást:

Hatszor voltam már Debrecenben, de még egyszer se láttam. Mindig este érkeztem, megtartottam az előadásomat, aztán barátkozás következett, míg meg nem virradt, akkor pedig az első vonattal elkövetkeztem, anélkül, hogy a Nagytemplom külsején, meg a Bika belsején kívül szemügyre vettem volna valamit.

Most aztán jóváteszem, amit a mi kontravárosunk ellen vétettem. Most már negyedik napja lopom benne a napot s olyan jól érzem magam, hogy valószínűleg továbbra is úzni fogom ezt a nem is olyan nagyon kellemetlen foglalkozást. Ittlétem második napján egy kicsit megriadtam, mert az idevaló kollégák fölfedeztek és lepleztek. Megintérvoltak, letegrafáltak s kissé borongóssá tették a láthatárt. Szerencsére nem történt semmi baj. Nem mozdult meg sem a Csapó ueca, sem a Péterfia ueca, csak én mozogtam bennük. Jókai kalauzolásával, aki helyel-közzel még mindig használható utmutató. És csak a borbélykiasszony vágta meg egy kicsit az államot, de az is olyan finoman, hogy észre se veszem, ha ő nem hallat egy kecses sikolykát.

— Jaj! — azt mondja s mutatja a kezében levő újságot, ahol éppen a saját képekre lapoztam. — Majd azt hittem, hogy uraságod ez az izé.

— Isten őrizz! — háborodtam fel, — hát nem látszom én rendes embernek?

— Uraságod igen, — fogta szorosabba megszilárdult lélekjelenléttel a borotvát. — Tetszik valami finom hajfestőszert parancsolni?

Nyájasan megköszöntem az ajánlatot, kijelentvén, hogy csak fehér hajfestéket használok. Azt hiszem, erre gyanuba vett megint, hogy mégis csak én lehetek az az izé.

Sok kedves ismerős köszönt mosolyogva az uecán. Igyeekszem kedvesen visszamosolyogni és tovább kotródni. Míg ki nem derül, hogy összetévesztjük egymást. Aztán meg olvastam is, hogy én most tanulmányuton vagyok és nem akarom levétegni magam a lábamról az itteni jó emberek megvesztegető kedvessége által. A magam szemével akarom látni, mit tud az antipód város. Még Vásáry Pista polgármester urra se nyitok ajtót. Csak az uecáról nézek föl az ablakára mély fejhajlítással. Legközelebbi kulturkongresszuson megmondom neki, milyen kimondhatatlanul jól esett elveszni a városában s mennyire megszerettem Debrecent, míg meglaktam. Azt, hogy őt mennyire szeretem, még akkor sem mondom meg neki.

Pedig mégis csak jó volna hozzá felmennem. Szeretnék látni egy kis reggeli sokadalmat s már nyolc embert kérdeztem meg, mikor van Debrecenben hetipiac. Egy se tudta bizonyosan. Azt hiszem, Vásáry polgármester ur még ezt is tudja. Mégis csak muszáj lesz hozzáfordulnom, mert én innen hetivásár-tanulmányok nélkül el nem megyek. Utóvégre nem csak Barcelonában lehet a piacon árvelegni. Debrecenben se esik le

az újjunkról az arangyürü, ha ezt műveljük.

Nagy lendületben van ez a város. A civis nem. Siető embert itt nem látni, aki siet, az együttment. A civis tempósan lépked és jól megnyomja a földet. „Te mozogsz, mert neked muzsáj, de én csak akkor mozogok, ha akarok.“

Ezt a civis-típust mifelénk nem ismerjük. Kávéházba jár és újságot olvas. Elő is fizet rá. A debreceni lapok vasárnaponként nyolctizezer példányban fognak el.

A kövezet jó, tiszták még a középületek is és hihetetlen szépek a parkok. Harmadik hete csavargok az országban, de ilyen szép rózsaszín cannákat nem láttam sehhol.

Hanem a temetői Debrecennek is olyanok, hogy nem kívántatják meg az emberrel a meghalást.

Hogy az új Déri-muzeumot mért hagytam utoljára? Azért, hogy hátha akkorra elfogy a kézirat és akkor azzal mentegethetem magam előtt, hogy azért nem írhattam róla, mert nem tehetem én azt szívifájdalom nélkül. De mégse hallgathatom el, amiről az egész ország beszél majd.

Kétségtelen, hogy ma a legszebb muzeum magyar földön, ami több annál, hogy a legmodernebb. Téréséges, levegős, világos, praktikus, halljával, előadó termével, világitásával, márványával, firenzei kópados csudaszép parkjával látványosság még így is üresen is. Még vizeses csurgói is vannak, — igaz, hogy nem olyan bővizűek, mint amilyenekkel a szegedi kultúrpalota el van látva, mikor a fő könyvtárt eláztatja a felhőszakadás. A debreceni muzeum vizeses csurgókutjai kívül vannak és csapra járnak.

És mennyi tűz, mennyi lelkesedés, mennyi kócsagszárnyu álom Eesedy István kollégámban, a Hortobágy tudósában, akit most állítottak igazgatónak az új muzeum élére. Erős, nagy ember, a legtisztább debreceni típus testben, lélekben. Irigylem is, számon is, amikor a gyönyörű termeket teleálmódja a csodákkal, amiket meg akar valósítani s néz rám kipirult arccal, hogy mit szólok én mindehhez, mint sokat próbált öreg kolléga.

Hát mit szólnék? Tömögtem a pipám és azt kérdezem tőle:

— Te Pista, van-e itt tenálatok homok? Igazi, jó szállós alföldi homok?

— Hát akad, akad. Mért kérde, Feri bátyám?

— Csak ugy eszembe jutott. Az jutott eszembe, hogy hogy belepí és eltemeti majd ezt a sok kócsagszárnyu álmod is ez a jó szállós, alföldi homok, mire ez a délceg tölgy-ember olyan fáradt, elszürkült öreg vidéki muzeumigazgató lesz, mint én vagyok.

Megkérdeztem azt is, mibe került ez az országra szóló csodapalota, amely ma legnagyobb büszkesége Debrecennek.

— Egymilliószáz ezer pengő. A telekmegváltás, az épület, a berendezés, a park, minden.

Hm. Ha ráérnék utána számítani, alighanem az derülne ki, hogy harminckét esztendő alatt a szegedi kultúrpalota bádatetejének a javítása többbe került.

ŐSZ

Ma találkoztam az Ősszel.
A Nagyerdőn járt és gallyat szedett.
A szemembe nézett busan,
S mikor rá néztem,
Fáradtan elfordította a tekintetét.

Az arca olyan volt,
Mint a fakult falevél.
Szeme tüze,
Mint pásztortűz kialvó parázsa.

A járásában a Halál tétovázása
Imbolygott kedvtelenül.
Öreg, csuf, embertelenül ember volt.
Hogy busan sorsára dobant a szíver:

Szerettem volna megfogni a kezét,

Vágytam megsimogatni az arcát,
S könnyet akartam kérni a szemétől.
Hogy hetyke fiatalágom megtisztítsam
Az imbolygó járasu Halál könnyében.

Halálillatot leheltek a fák,
Mintha valóban ősz volna,
Pedig én tudom, hogy Halál nyara van,
Mert a nagy Mester most feni kaszáját
A legszomorubb aratásra...

SZALACSY R. IMRE.

Automobil közlekedési rendészet

éimen dr. Kotz Endre belügyminiszteri miniszteri tanácsos, nagyon értékes könyvet bocsátott közre, a mely felöleli a gépjárművekre, azok vezetőire és a közlekedésre vonatkozó összes jogszabályokat, amelyek egyaránt érdeklik a hatóságokat, a gépjárműtulajdonosokat és gépjárművezetőket.

Közli a könyvben a nemzetközi egyezményeket, az összes érvényes miniszteri rendeleteket, a legújabb 250.000—929 Bm. számú rendeletet az úgynevezett Közlekedési Kódexet teljes egészében, — mellékleteivel együtt. Közli az autódátörvényt, az adószámítási táblázatokkal és útmutatásokkal, továbbá a gépjármű közlekedés magánjogának és büntetőjogának általános elveit és anyaggyűjteményeit. Ez a rész eddig sehol meg nem jelent. A bírói gyakorlatot és azokat az elvi jelentőségű ítéleteket tartalmazza, amelyek a kir. kuria és ítéltábla a kártérítési esetekben és a közlekedési balesetek alkalmával idított perekben elfoglalt és hozott s a melyek a további joggyakorlatban irányadók. Ennélfogva a könyv nemcsak közigazgatási és egyéb hatósági tisztviselőknek, de ügyvédeknek és bírónak is hasznos és nélkülözhetetlen segédkönyv.

Közli a szerző a fővárosban érvényes összes közlekedési szabályokat, főkapitányi rendeleteket, térképet a belvárosi egyirányu forgalomról, az új tarifa határokról, amely anyag eddig még soha meg nem jelent. Kiterjeszkedik a könyv mindarra, a mire a hatóságoknak és nagyközönségnek a belföldi és a nemzetközi forgalomban egyaránt szükséges. A hazai ipar védelmére, autóbusszvalatatok létesítésére, a benzinkutak felállítására, az autó biztosítására és az autó baleset elleni biztosításra vonatkozó adatokat és számmítási táblázatokat is felöleli. A vámkezelésre a közigazgatási és rendőrhathóságok előtti eljárásokra, a rendőrség előtti vizsgára, a gépkocsi vizsgára vonatkozó tudnivalókat is közreadja.

Közli az összes érvényben levő belügyi, kereskedelemügyi és pénzügyi miniszteri rendeleteket, a nem-

zetközileg megállapított jelzéseket, ábrákkal illusztrálja az első segélynyújtásnál szükséges tudnivalókat, de tűzrendészeti vonatkozásu útmutatásokat is ad, a garázsok építkezését illetőleg.

A gazdag tartalmu mű mintegy 600 oldalon teljes összefoglalását adja mindazon tudnivalóknak, amelyek a hatóságokat és magánosokat érdeklik.

Kapható a könyv Debrecenben a „Méliusz“ könyvkiadó és papírpereskedésben, Ferenc József út 26. sz. Ára füzve 14 pengő.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti szeptember 24-én:

A Kelet-Európa felől hátráló depresszió, időjárásunkat továbbra is változékonyra, igen nyugtalanná és hűvössé teszi. A ciklon hátráló mozgása folytán ma az egész nap folyamán élénk nyugati légáramlás szállítja területünkre a friss sarki levegőt. Az újabb hideg beáramlás folytán a hőmérséklet újból esik, a mai maximuma 14.1 C volt, a tegnapiánál 2.5 C-vel alacsonyabb. A felhőzet is növekedett és a nap folyamán jelentéktelen mennyiségű csapadék is esett.

A nyugatról és északnyugatról betörő hideg légtömegek Közép-Európa felett anticiklon építenek fel s így a keleti depresszióhoz viszonyítva a nyomás különbségek tekintélyesek, ami erős szelek létrejöttét okozza. A helyzet jellemzésére szolgál az a körülmény, hogy a reggeli órákban feletünk 600 méterre 31 méter másodpercenkénti sebességű északi vihar dult!

Egyelőre továbbra is változékony, szeles és igen hűvös idő várható, még esetleg kevés csapadékkal.

x Ha szép, művészi és olesó fényképet akar, keresse fel Liener műtermét, Csapó ueca 1. szám alatt.

— Fizessen elő a Debreceni Heti Ujságra.

Iskolatáskák

bőröndök, háztartási cikkek kefék fésűk nagy raktára

Kántor Ernő és Társa
Debreczen. (Városháza épület)

A NAP HIREI

A nagyvilágból

Az angol állatkereskedéim szenzációs árzuhanást jelent az oroszlanútlóban. A zuhanás az eddigi ár harmadára süllyesztette az árakat. Igaz, hogy az árzuhanás főként olyan oroszlanútlókra terjedt ki, amelyek az állatseregletek maguk neveltek fel. Hogy az árzuhanást megakadályozzák, az oroszlanútlókereskedők bizonyítványokkal igazolják, hogy az áruba boesított oroszlanútlókat a padonban fogták el.

Játékszerkesztő intézetek, — ez a legújabb, ami Newyork üzleti életében felvetődött. Az amerikai óriás város szegény gyermekeinek így akarnak alkalmat adni, hogy egy ideig gyönyörködhesse a játékokban, amelyek után olyan sávóroga vágyódnak. A játékszerkesztő intézet az ifjúkoruk bíróságának egy tisztviselője vette fel, aki erre a gondolatra azért jött, mert a bíróság egyre több olyan lopással kellett, hogy foglalkozzon, melyet gyerekek vittek keresztül, hogy játékszerhez jussanak. A játékszerkesztő intézetekhez értermeket csatolnak, ahol azokat a szegény gyermekeket, akiknek odahaza nincsen szórakozásuk, ha már kielégítették játékszenvedélyüket, meg is vendégelik. Ezek az intézetek azonban házhöz is kölesznik a játékokat.

Nemrég kiszámították, hogy Newyorkban másodpercenként száz telefonhívás történik. Az egész newyorki telefonhálózatnak egy és háromnegyedmillió készüléke van és az elmúlt hónapban nyolcmillió távbeszélő kapcsolás volt, szemben az elmúlt év ugyanolyan hónapjának 7.850.000 kapcsolásával. A newyorkiak tehát beszédesebbek lettek. Átlag száz telefonkapcsolás másodpercenként, mindenesetre igazi amerikai rekord.

x A Mester uccai ref. egyházzés biblia-órái ma, azaz szeptember 25-én délután öt órakor a Mester ucca 22. szám alatti református iskolában megkezdődnek és minden szerdán délután megtartanak. Az egyházzésbe tartozó református híveket szeretettel meghívja Uray Sándor ref. lelkész.

x A Tanítók Vegyeskara, folyó hó 20-án, (esütörtökön) délután 5 órakor a Fűvészkert ucca 2. szám alatti népiszkolai mozi-teremben tartja ezévi közgyűlését. Tárgy: Titkári, pénztárnoki jelentés, újra alakulás. A közgyűlésre a működő, pártoló tagokat ezúton is meghívja s új tagokat is szeretettel fogad az Elnökség.

x Orvosi hír. Ifj. dr. Somogyi Zoltán szemész-szakorvos szabadságáról hazakereszt, rendelését Hatvan ucca 12. szám alatt, (keresztépületben) ismét folytatja.

Kecskeméten is megszüntették a koldulást. Eger és Esztergom után most már Kecskeméten is elhatározták, hogy intézményesen oldják meg a szegénykérdést. A minap megalakult a szegényügyi bizottság, mely megkezdte a munkát a szegény ügy rendezésének előkészítésére. Az első felmerülő költségek fedezésére a város ezer pengő előleget ad. A lakosság körében is gyűjtést indítanak erre a célra. A szegénygondozás megkezdésével egyidejűen megtiltják Kecskeméten a koldulást.

x Egyetemi tankönyvek, orvosi, jogi és gazdasági akadémián szükséges tankönyvek állandóan kaphatók. Antalfy József könyvkereskedésében, Szent Anna és Varga u. sarok.

Angol szövetségben vezet FELDHEIM IMRE Kossuth utca 6. szám

Letartóztatott a debreceni rendőrség két kerítőnőt

A portyázó detektívek egy külsőségi lakásban akadták rá a kerítőnőkre, ahol titkos találka-hely is volt.

A debreceni rendőrség éjszakánként rendszeres portyázással ügyel fel a város rendjére és olyanokat is ellenőriz, akiknek sejtelmük sines róla, hogy a detektívek figyelemmel kísérik bűnös üzemeiket. Egy külsőségi lakást már régebben figyelemmel kísérték a derék detektíveink, ahol már régebben gyanus összejövetelek voltak. Fiatalemberek és fiatal lányok surrantak be ebbe a házba és a szomszédok már régen gyanakodtak, hogy nem egyszerű látogatásokra jönnek össze ebben a külvárosi házban a fiatalok. A detektívek néhány nap óta alaposan figyelték ezt a házat és tényleg gyanus látogatásokat tapasztaltak a házban.

A detektívek tegnap éjszaka rajta ütöttek ezen a külsőségi házban és onnan egy idősebb és egy

fiatalabb nőt állítottak elő a rendőrség központi ügyeletére, akiket kihallgatásuk után leutaltak a rendőrség fogdájába, ahol az éjszakát töltötték. A két nőt szerda délelőtt hallgatta ki dr. Vargha László rendőrfogalmazó, kihágási bíró. A tárgyalás alkalmával a két nő ellen nagyon sok gyanusok merült fel, amelyek azt bizonyították, hogy ők maguk nemcsak közigazgatási kihágásokat követtek el, de rendszeres nőkerítéssel is foglalkoztak és a lakásukon titkos összejöveteleket tartanak, a melyeken fiatal lányok és fiatal emberek jönnek össze. A súlyos gyanuok következtében dr. Vargha László nem is tárgyalta le a kihágási ügyet, hanem áttette a bűnügyi osztályhoz, ahol tovább folytatják az eljárást.

x Művészi fényképek mesteri kidolgozásban láthatók Varga fényképész új kirakataiban, Piac ucca 7.

x Patakba dobta a pénzeslevélből kilopott dollárokat. Kaposvárról jelentik: Az itteni törvényszék Kelemen tanácsa holnap tárgyalja Törzsök János és Glazer Ferenc kaposvári fiatal emberek bűnügyét. A vádlottak hamisított postautalványokkal akartak pénzhez jutni, hogy az így szerzett pénzen Amerikába szökjenek. Törzsökről egyébként, aki postamester volt Pári községben, újabban kiderült hogy kifosztott egy Amerikából érkezett pénzeslevelet, amelyben 1100 dollár volt. Amikor azonban megtudta, hogy kaposvári barátja, Glazer ellen már folyik a vizsgálat, a dollárokat öszgyűrve a közeli patakba dobta. A nyomozás során megmutatta a csendőröknek azt a helyet, ahova az 1100 dollár a vízbe került, de a pénzre nem akadtak rá.

x Szilágyi nem hirdet, hanem olcsón árúsítja legszebb kézimunka dolgait. Széchenyi ucca 1. szám.

x Ismét működnek a tyúktolvajok. A hűvös őszi időjárás beálltával ismét megkezdtek a működésüket a házitolvajok. Pikó Mihályné, Kemény Zsigmond ucca 14. szám alatti lakos tett tegnap feljelentést a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a tyúkketrecből nyolc darab tyúkot, harminc pengő értékben ellopott. A rendőrség megindította a nyomozást.

x Eltűnt egy öregasszony. Nagy Imre városi tisztviselő, Bercsényi u. 51. szám alatti lakos, bejelentette a rendőrségen, hogy albérlője, a 63 éves özy. Tóth Kálmáné, még folyó hó 21-én eltávozott a lakásból és azóta nem adott életjelet magáról. Miután attól tart, hogy az öregasszonyt valami baleset érthette, bejelentette az esetet a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást.

x A dohányzás és a nyelvtrák. — Most, hogy az egész világ tudományos élete behatóan foglalkozik a mindjebb terjedő rákbetegség leküzdésének problémájával, nemcsak a laikusok részéről, hanem orvosi körökből is elhangzott az a gyanú, hogy a mértékellenes dohányzás könnyen idézhet elő nyelvtrákot. A Londonban működő rákellenes liga egy külön kórházban végeztetett kísérleteket ilyen irányban. A tudósok hetenként háromszor dohánykivonattal kenték be a kísérleti patkányok és egerek nyelvét, az állatok azonban nem kaptak nyelvtrákot. Egy másik kísérlet az egereket tizenhat hónapig keresztül koncentrált dohányfüst hatásának tették ki, de ezek az egerek is egészségesek maradtak. Körülbelül már le is vonták a tudósok a konzekvenciát, hogy a dohányzás nem okoz rákbetegséget.

x Gyilkolt a pletyka. Kecskemétről jelentik: Somay Borbála református tanítóképző negyedéves növendéke, öngyilkos lett. Az öngyilkos leány Somay Dezső Máv. intéző leánya. Az intézet egyik legjobb tanulója volt a fiatal leány, akit mindenütt nagy szeretettel vettek körül. A leánynak volt egy fiúismerőse, aki az idén tette le az érettségét és Somayék szomszéd-ságában lakott. A fiú néha együtt ment haza, vagy be a városba a leánnyal. A rossz nyelvek pletykája kikézdte a leányt és állítólag a tanítóképző igazgatónőjéhez levelet írtak, amelyben megrágalmazták a leányt. Az igazgatónő ismerve növendékét, a rágalmtól hemzsegő levelet figyelmen kívül hagyta. A pletykálkodás Somay Borbálát lelkiileg teljesen megrendítette. Vasárnap felment házuk padlására és ott felakasztotta magát. Búcsúlevelében azt írja, hogy a gyanunak még az árnyékát sem tudta elviselni.

MIKEPÉCSRE CSALT EGY SZÉLHAMOS EGY DEBRECENI TAXISOFFÓRT, AZ-UTÁN MEGSZÖKÖTT.

Kellemetlen kalandja akadt tegnap éjszaka Barna Gábor debreceni taxisoffőrnek. Barna Gábor a Bika-szálloda előtt teljesített autójával szolgálatot, amikor odament hozzá egy ismeretlen férfi, aki megkérdezte, hogy nem-e vállalna egy vidéki fuvart Mikepécsre és vissza. Barna Gábor természetesen vállalta az utat és meg is egyezett az ismeretlen férfival nyolc pengőben. Az ismeretlen férfi felszállt az autóba és kirobogtak a sötét éjszakában Mikepécsre. Amikor beértek a faluba, az utas megállította a taxit egy ház előtt és azt mondta Barna Gábornak, hogy várjon ott rá öt percig, rögtön jön vissza és akkor visszamennek Debrecenbe.

Barna Gábor természetesen leállt az autóval és várt. Elszívott néhány cigarettát, időközben az öt perc is eltelt, de az utas csak nem akart jelentkezni. Barna Gábor türelmesen várt még egy negyedórát, majd egy félórát, de a mikor látta, hogy az utasa nem akar jelentkezni és szélhámosnak esett áldozatul, elment az autójával a mikepécsi csendőrszóra és jelentést tett a szélhámoságról, majd visszatért Debrecenbe. A mikepécsi csendőrség megindította a nyomozást az autószelehámos kézrekerítésére.

x Uj, gyönyörű kirakatban gyönyörködhet Varga fényképésznel, — Piac ucca 7. szám.

x Autoszerencsétlenség három halottal. Nagytapolcsány mellett tegnap délután halálos kimenetelű automobil szerencsétlenség történt. Egy autó, melyben nyitrai hivatalnokok ültek, a vasúti átjárónál összeütközött egy tehervonattal. A mozdony elkapta a kocsi és magával vonszolta. Az autó teljesen darabokra tört. Utasai közül Gál Timót tisztviselőt, Ondrus Pál jegyzőt és Kenesei István soffört halálra gázolták a vonat kerekeli. A másik két utas súlyosan megsebesült. A szerencsétlenség oka az volt, hogy a vasúti sorompót nem eresztették le. A pályáért letartóztatták.

x Részt vesz Ön az osztályorsjátékban? Ha igen, akkor vásároljon a fővárosi előnyösen ismert Tömörv és Társa Banküzlet: (Budapest, Erzsébet-tér 7. szám), ahol a legtöbb kilitása van arra, hogy sorsjegye nyerni is fog. Ez a cég számos esetben nagy nyereményeket fizetett ki szerencsés vevőnek.

x Egyetemi tankönyvek új és használt állapotban kaphatók Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Ferenc József út 7. szám, Bika szálló mellett.

x Nyilatkozat. Hajdúvármegye Vitézi Széke tudomást szerzett arról, hogy az október hó 12-ére Debrecenben, a Bika-szállóban hírdetelt „Magyar-est” rendezői a Vitézi Szék tudta és meghatalmazása nélkül a Vitézi Szék javára jegyvárástással kapcsolatban felülfizetéseket stb. gyűjtöttek. A Vitézi Szék felelősségre vonása kapcsán a rendezők kötelezték magukat, hogy úgy a jegy árát, mint a felülfizetéseket stb., az illetőknek vissza fogják fizetni. Ennek megtörténtét a Vitézi Szék tudomására hozták. — Amennyiben a fenti ügyből kifolyólag bárki is a jegy árát, avagy a felülfizetéseket nem kapta volna kézhez, tisztelttel kérjük ezt a körülményt a székkapitánysághoz bejelenteni. —

Intelligens urileány

magyar gép- és gyorsíró

kezdőfizetéssel felvétetik. — Írásbeli ajánlatok:

Remington Irogép Részvénytársaság, tisztántuli kirendeltsége, Debreczen, Ferenc József ut 58.

Gyászrovat

Ifj. Balla József m. kir. posta el-
lenőr élt 41 évet. Temetése folyó hó
25-én, délután fél 5 órakor lesz a
Kossuth uccai templomból a ref.
egyház szertartása szerint tartandó
ima után, a Szent Anna uccai teme-
tőbe. A temetést Fehértői temetke-
zési vállalata rendezi.

Szilvási László élt 18 évet. Teme-
tése folyó hó 25-én, d. u. 4 órakor
lesz a Kossuth uccai temető-háztól a
ref. egyház szertartása szerint tar-
tandó ima után, a Kossuth uccai teme-
tőbe. A temetést Fehértői tem.
vállalat rendezi.

Nemes János 20 éves korában el-
hunyt. Temetése f. hó 25-én, délután
3 órakor lesz Bellegelő 102. számú
háztól (Csapókert, Geréby szőlő), a
gör. kath. egyház szertartása szer-
int, a Szent Anna uccai temetőbe.
A temetést Gebauer Károly és Tsa
tem. int. rendezi.

özv. Szepesi Sándorné szül. Ko-
vács Erzsébet életének 81. évében
elhunyt. Temetése f. hó 25-én, d. u.
3 órakor lesz a Bihari-telep, Oeska
ucca 5. számú gyászaháztól a ref.
egyház szertartása szerint tartandó
gyászima után, a Kossuth uccai teme-
tőbe. A temetést „Dankó” tem.
váll. rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon
kedves rokonok, ismerősök, kik fe-
lejtethetetlen jó feleségem, — illetve
drága jó anyáink temetésén részvé-
tükkel, vigasztaló szavaikkal mély
fájdalmunkat enyhíteni igyekezték,
fogadják ez uton is hálás köszönet-
ünket. Bakti István és családja.

x Liener fényképész őszi fénykép-
kiállítása, állandó érdeklődés köz-
pontja.

x Vidéki útra a Fortuna bérautó
vállalatnál rendelhet autót. Csapó u.
10. szám. Telefon 320.

— Eljegyzések. Az állami anya-
könyvi hivatalban a tegnapi napon a
következő eljegyzéseket jelentették be
Bali János—Sina Erzsébet, Pócsi Fe-
renc—Majoros Margit, Szabó Sámuel
—Végh Szuzánna. Szathmári Károly
Szathmári Mária. Hegedüs Kálmán—
Kovács Irén. Bornstein Ignác—Perl
Heléne.

— Születések. — Az állami anya-
könyvi hivatalban a tegnapi napon a
következő születéseket jelentették be:
Földesi Lajos földműves, fiú Imre. —
Hudák János áll. rendőr, leány Anna.
Nagy János földműves, leány Margit.
Nagy Endre korcsmáros, leány Edit.
Klein Sámuel fuvaros, fiú György.
Madai Imre földműves, leány Piroška.
Lisztes Árpád útkaparó, leány Irén.
Demjén András végrehajtó, f. Károly.
Grósz Andor kereskedő, fiú Tibor. —
Mayer János kocsis, fiú Imre. —
Kocsis István altiszt, fiú István. —
Bógvis Pál Máv. fűtő, leány Adél. —
Nagy Gyula földműves, fiú Gyula. —
Gál Imre gépész, fiú Imre. —
Józsa Antal munkás, leány Ilona.

— Halálozások. Az állami anya-
könyvi hivatalban a tegnapi napon a
következő halálozásokat jelentették be:
Bruzsinzky Pál rk. 80 éves, Rák-
óczi ucca 65. szám. — Kiss Imre ref.
70 éves, Zöldfa ucca 7. szám. — Bar-
ti Istvánné ref. 63 éves, Vendég ucca
80. szám. — Szilágyi László ref. 18
éves, Teleki ucca 33. szám. — Perényi
Vilmos rk. 29 éves, Délior 1. szám. —
özv. Szűcs Sándorné gk. Weisz Izidor
izr. 64. éves, Simonffy ucca 40. szám.
Boros László ref. 12 hónapos, Bal-
mazujváros. — Beregszászi Imre ref.
20 éves, Ujvárosi út 33. szám. —
Kovács Ilona ref. 20 éves, Harsányi G
ucca 25. szám. — Ókrös József rk. 71
éves, Beresényi ucca 55. szám. — Kő-
vári Mihály ref. 86 éves, Kishegyesi ú.
40. szám. — Balla József ref. 41 éves,
Bánffy ucca 14. szám. — Boros János
ref. 10 hónapos, Téglavető 296. szám.
Haidúvármegye Vitézi Széke.

Megszűnik Dégenfeld-tér Mayer Jánosné rőfős üzlete. A raktáron levő árut olcsón károsítom

Rágalmazásért kétheti togház

Megrágalmazta az ügyvédet, hogy 16 mázsa búzával meg-
károsította.

Deák István hajdunánási gaz-
dálkodó került a vádoltak padjá-
ra tegnap délelőtt a debreceni tör-
vényszéken, ahol azzal vádolták,
hogy dr. Berencsy János ügyvédet
azzal rágalmazta meg többek előtt
hogy őt az ügyvéd 16 mázsa búzá-
val károsította meg egy földel-

adással kapcsolatban.

Az ügyvéd több tanuval igazol-
ta, hogy Deák István a rágalma-
zó kijelentést megtette, mire a bi-
róság a bizonyítékok alapján meg-
hozta az ítéletét és Deák Istvánt
14 napi fogházbüntetéssel suj-
totta.

— Fizessen elő a „Debreceni Hétfői
Ujság”-ra!

— Eljegyzés. Két művészlélek tar-
totta meg tegnap este az eljegyzését.
Pálffy Irén iparművésznőt, Pálffy Józ-
sef ny. tanár, festőművész s felesége
gyöngyöshalászi Takács Malvin
leányát jegyezte el Jakuts István fő-
gimnáziumi tanár, aki tagja annak a
művészi kvartettnek is, melyet Piri-
bauerrel, Sebestyénnel és Szenes Zsig
monddal együtt alkotnak. Pálffy Irén
nemesek az iparművészetben tőkél-
tes, hanem a zongorában és ének-
művészetben is és éppen a nemesebb
műveltség szeretele teszi eljegyzé-
süket a művészlélek egész életre
szóló találkozásává. Az eljegyzést
szűk családi körben tartották meg a
menyasszony szüleinek Burgondia u.
lakásán.

— A Debreceni Iparos Ifjúság Ön-
képzőkörének elnöksége felkéri a ta-
gokat, hogy kulturális működésünk
további megbeszélése végett, folyó hó
25-én, szerdán este 8 órakor jelen-
jenek meg. Tekintve a fontos és sür-
gős tárgyat, kérjük a tagok teljes
számmal való megjelenését, Simonffy
ucca 1. c. II. emelet. Elnökség.

x Rokona, barátja, kedves ismerősei
fényképeit tekintse meg Liener mű-
termének, Csapó ucca 1. szám alatti

— A Nemzetközi Elszámló Bank
elgondolásáról írt, — nemesek köz-
gazdasági szakkörök, — de minden-
kit érdeklő cikket PókaPivny Béla dr
a Magyar Külpolitika legújabb számá-
ban. A cik a Young tervezet alapján
felállítandó nagy világbankkal foglal-
kozik, részletesen kifejtve a bank
100,000,000 dollár alaptőkéjének az
érdekelte államok úján történő le-
jegyzését, részvényeinek elosztását,
az ügymenet igazgatását és az egész
bankszervezet működését. Ez a szám
hozza folytatólagosan Gabányi János
ny. tábornoknak a kisantant titkos
katonai szerződéseit és annak követ-
kezményeit ismertető cikkét, s vala-
mint Kinának a Népszövetségi Pak-
tum 19. szakasza ellen a Népszövel-
séghez benyújtott módosító javas-
latának történetét, amely bennünket
magyarokat azért érdekel, mert a 19.
szakasz esetleges megváltoztatása, —
jogi alapot szolgáltat a trianoni
békeszerződés revíziójára. A meg-
szállt Felvidék, Erdély és Délvidék
aktuális politikai problémáit mint
eddig, úgy most is részletesen ismer-
teti ez a szám is, amelyet számos
egyéb cikk és a Rovatok tesznek igen
élénk, változatos és érdekessé. —
Bárkinék szívesen küld ingyen mutat-
ványpéldányt a Magyar Külpolitika
kiadóhivatal, Budapest, Országház,
XI. kapu.

x Liener fényképész felkéri a n. é.
közönséget, a Csapó ucca 1. sz. alatti
kiállításnak a megtekintésére.

— Indus számára legnagyobb sértés
ha dísznőbőrből készült cipőt vágnak
a fejéhez. A londoni esküdtbíróság
tegnap felmentett egy indiai hajó-
fűtőt, aki néhány hónappal ezelőtt
a Bhamo angol gőzös fedélzetén le-
szúrt egy mairózt. Az esküdtek fel-
mentő a verdiktet Huddlestone ka-
pitány szakvéleménye alapján hoz-
ták meg. Huddlestonet az indiai an-
gol főbiztos küldte ki a tárgyalásra.
A kapitány figyelmeztette az esküdte-
ket, hogy a meggyilkolt mairózt cipőt
vágott az indus fűtő fejéhez, már pe-
dig az indus ember szemében halálos
sértés, ha cipőt vágnak a fejéhez, s
különösen, ha a cipő dísznőbőrből
van. Ezt a sértést csak vérrel lehet le-
mosni, mert különben úgy a sértet-
ten, mint ivadékain megbosszulja
maga. Az indus habona szerint a
cipővel megdobott ember lelke a lé-
lekvándorlásban csak páriák testébe
szállhat. A londoni esküdtbírók elfo-
gadta a kapitány érvelését s felmen-
tette a fűtőt.

x Zongorák, pianók, használtak
újak és mindenféle hangszerárak
lelőhelyesebben beszerezhetők —
Szendrő Sándor, Batthyány ucca 22
szám.

x Elvezetes látvány Liener Béla
fényképész legújabb fényképkiallítása

— Szüreti mulatság. A debreceni
Székgvári Football Club, szeptember
hó 28-án, este nyolc órai kezdettel az
egyesület javára a Royal-szálló
újonnan átalakított dísztermében reg-
gel hat óráig tartó nagyszabású szü-
reti mulatságot rendez. — Szépség-
verseny, szerpenti és konfetti csata!
Értékes jutalomban részesül: 1. Aki
legtöbbet lop: egy kézimunka asztal.
2. Aki legtöbbet fog: egy virágállvány
3. A szépségverseny győztese: egy
gyümölcsös. készlet. Díszelnökök:
Mittelmann Miksa gyárigazgató, Ber-
ger Jenő gyárigazgató, Róth Mór gyár
igazgató. Elnökök: Schwarcz Jenő,
Simon Sámuel. Alelnök: Ujlaki Lajos.
Jegyző: Schwarcz Pál, Bálgazda:
Waligura János. Terembiztos: Virág
Sándor. — Főrendező: Ihász János.
Pénztárnok: Kapros István. Pénztári
ellenőrök: Simkovics Imre, Varga I.
Szabó János, Bován Mihály, Nagy I.

x A Pénzügyi Tisztviselők Kuglizója
folyó hó 28-án, azaz szombaton este
hat órakor közgyűlést előkészítő vá-
lasztmányi ülést tart. Tekintettel a
fontos ügyek tárgyalására, kérem a
választmányi tagok megjelenését. Egy-
szersmint tudatom, hogy a közgyűlési
október hó 5-én, délután hat óra
tűzi ki az Elnök.

Csak egy mosolyt

VELŐS VÁLASZ

A kávéházi asztalnál két alak ül.
Az egyik a kávéját keveri, a másik ol-
vas. Az egyik megszólal:

— Mit olvas olyan buzgón, Sipelka
bácsi?

— Hát nem látja? Az uiságot.

ORVOSNÁL

— Nincs magának semmi baja nagy-
ságos asszonyom, csak pihennie ka-
l. — De kérem, doktor ur, nézze meg
a nyelvemet is.

— Igen, főként arra értettem.

A MA MŰVÉSZE

Egy ur kérdi uj ismerősétől:

— Maga talán művész?

Igen, művész vagyok, ügyvéd. Ezen
a pályán a legnagyobb művészet meg-
élni.

— Agyonverte az apósát, mert nem
az ő nőitjét húzatta, Ditróhól jelentik
Ústös Dénes ditróhodosi kosárfonó-
mester vendégül látta vejét, Sándor
Györgyöt. Javában idogáltak, mikor a
rokonságból muzsikus is került elő.
Az apósának sehogy sem tetszett, hogy
veje a saját kedves nőitjét húzatta.
Ebből szóváltás kerekedett, majd ve-
rekedésre került a sor, amelynek he-
vében Sándor György úgy megtalálta
útját az apósát, hogy az rögtön ször-
nyethalt. A gyilkos legényt letartóz-
tatták.

— M. Walter Edit iparművésznőt
Prágába és Düsseldorfba meghívták,
hogy kiállítás rendezzen. M. Walter
Edit tanárnő, a debreceni Nőpar-
iskola tanárnője, hosszabb ideig Olasz
országban tartózkodott. Nápolyban a
debreceni tanárnő összeismerkedett
Lina Steiner prágai iparművésznővel
és kölcsönösen megmutatták egymás-
nak néhány munkájukat. L. Steiner
már akkor meghívta M. Walter Edit
tanárnőt egy prágai kiállításra. Azóta
néhány hét telt el s most M. Walter
Editnek Prágából levelet hozott a
posta. A levelet L. Steiner írta és azt
írja a debreceni tanárnőnek, hogy a
fél folyamán okveilen látogasson el
Prágába és ott műveiből rendezzen
egy kiállítást. A levélben többek kö-
zött a következőket írja: „Nagyon
szeretném ha kedves kartársnő mun-
káival együtt felpakkolna és eljönné
azokkal a sok szép holmival Prágába.
Nekem itt nagy műtermem van s ha
kívánja, úgy szívesen megredezem az
Ön kiállítását, mert annyira meglep-
tek tervezett mintái s egész kollekció-
ja, hogy akarom hogy ez a város is
megismerje Önt. Egyebekben Olasz-
országból mikor hazatértem a
„Prágai Magyar Hírlap” egyik munka-
társa megintervjuolt. Mellékelem a
számot és mint láthatja már jelzem
is eljöveteletét”. — Ezeket írja Lina
Steiner prágai iparművésznő M. Wal-
ter Edit tanárnőnek, aki tervebe vette
prágai kiállítását és akit egyik düssel-
dorfi kollégája is megívtat. Azt,
hogy M. Walter Edit ki tud-e Prágába
és Düsseldorfba menni egy kiállításra
azt még most nem tudja, de mun-
káiból már küldött néhány darabot.

6 szobás

lakást keresek
november hó 1-ére. Aiánlato-
kat „Hat-szobás” jeligére
a kiadóba kérek.

Több-féle faiborok kimérését megkezdtem

Kövidinka ezerjő 1 liter P 1— Rizling 1 liter P. 1*20

Szíves pártfogást kér:

vitéz Nánási Lajos »Korona« vendég 16 (Csapó-u. 17) bérlője.

Vásárlásainál elsősorban magyar árut kérjen!

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Eredményes volt Hadházy főispán közbenjárása a fagykárkölsönök gyors folyósításáért

Megírtuk, hogy az elmúlt hét végén a gazdasági egyesület kérésére dr. Hadházy Zsigmond főispán telefonon sürgette az Országos Központi Hitelszövetkezet vezérigazgatójánál a debreceni fagykárkölsönök sürgős folyósítását. A határozat közbenjárásnak 48 óra alatt meg is lett a kívánt eredménye, már hétfőn megérkezett a Debrecen és Vidéke Mezőgazdák hitelszövetkezetéhez a kölsönök nagyobb része s az OKH. arról is értesítette a hitelszövetke-

zetet, hogy a legutóbbi napokban felküldött s még elintézés alatt álló kölsönök összegét is rövidesen átutalja. A fagykárosult kisgazdák kiknek valóban égető szükségük van a kedvezményes kölsönre, már a tegnapi nap folyamán tömegesen keresték fel a szövetkezetet a kölsönök felvétele végett s politikai pártkülönb-ség nélkül nagy elismeréssel nyilatkoztak a főispáni közbenjárás gyors eredményéről.

Terménytözsde

A terménytözsden az irányzat nagy mértékben gyengült, mivel az amerikai gabonapiacokról kedvezőtlen jelentések érkeztek. A liverpooli megnyitás valamivel magasabb árfolyamokat vetett ugyan felszínre, de már a második liverpooli jelentés háromnegyed penni veszteségről számolt be. Ennek hatása alatt nálunk is gyengült az irányzat és különösen a határidőforgalomban fokozatosan lemorzsolódtak az árak. Főleg a tengeri volt lanya, amelynek ára exekutív eladásokra a határidőpiacon 45 fillérrel alacsonyabban zárult, mint tegnap. A tengeri egyébként olyan alacsony árat jegyzett, amilyen már évek óta nem fordult elő.

A Budapesti Árutözsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 22.10—22.25, 78 kg-os 22.25—22.50, 79 kg-os 22.50—22.75, 80 kg-os 22.70—22.95, felsőliszai 77 kg-os 21.40—21.55, 78 kg-os 21.55—21.80, 79 kg-os 21.70—21.95, 80 kg-os 21.80—22.05, fejemegyci, dunántúli és pestmegyei 77 kg-os 21.20—21.35, 78 kg-os 21.40—21.65, 79 kg-os 21.60—21.85, 80 kg-os 21.70—21.95.

Pestvidéki rozs 15.80—15.90, egyéb 15.80—15.90, takarmányárpa I. 16.25—17, II. 15.75—16.25, felsőmagyarországi sörárpa 20—22, egyéb 18.50—19.75, köles 12—12.50, repce 50—52, tengeri 19—19.25, zab I. 15—15.50, II. 13.50—14, korpá 11.60—11.80, lucernamag 105—125, lóheremag 90—100, nagy arankás 70—80.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza októberre 21.78—21.60 (21.59), márciusra 24.24—24.10 (24.11), májusra 24.97—24.85 (24.85), magyar rozs októberre 16.72—16.40 (16.45), márciusra 18.98—18.70 (18.72), tengeri májusra 17.50—17.26 (17.29).

Liverpool, szeptember 24. Buza okt. —, 8 sh 11.75 d, dec. 9 sh 6.50 d, 9 sh 5.50 d, márc. —, 9 sh 11.50 d, máj. 10 sh 4.50 d, 10 sh 3.75 d. Az irányzat hanyatló.

Hentesmesterek figyelmébe!

A debreceni Ipartestület hentes szakosztálya, miután a vasárnap délelőtti hirdetett ülés határozatképtelenség miatt nem tartatott meg, f. hó 25-én, szerdán este fél nyolc órakor az ipartestületben szakosztályi ülést tart, amely ülés — a tagok számára való tekintet nélkül — most már határozatképes lesz. Tárgy: Szalmaudvar, különböző átiratok és egyéb fontos ügyek. A szakosztály elnöksége ezúton kéri a tagokat, hogy ezer ülésen teljes számban és pontosan megjelenjen szíveskedjenek.

SPORTHIREK

A debreceni rendőrtisztek sikeres szereplése a budapesti rendőrtiszti céllövőversenyen.

A Rendőrtiszti Athletikai Club szombaton, azaz 21-én, egész nap tartotta meg céllövő versenyét Budapesten. Az ország minden részéből mintegy hetvenkilencen vettek részt a céllövészetben.

A debreceni kerületből szép sikerrel szerepelt vitéz Szántó Mihály számtiszt, aki 92 egységgel országos viszonylatban a negyedik helyezést érte el, továbbá vitéz Boskó Mihály felügyelő, aki a 15-ik helyezést érte el 90 pont egységgel.

A verseny végeztével Kovács Dénes belügyminiszeri osztálytanácsos a belügyminiszer képviseletében mondott rövid beszédet, amely után Bezzeg Huszágh főkapitány felesége osztotta ki a díjakat. Vitéz Szántó a székesfehérvári rendőrkerület tiszteletdíját, egy arany órát nyert, vitéz Boskó pedig a székesfővárosnak egy értékes díjat, egy nagy plakettet kapott.

MEGINDUL A VÍVŐÉLET DEBRECENBEN

A főváros vívőegyletei majdnem kivétel nélkül dolgoznak már és ugyszólván az összes versenyzők, élükön az első klasszis képviselővel, szorgalmasan treníroznak és nemcsak iskola-, de asszótrenínget is folytatnak. Debrecen vívói Ferenczy mester irányítása mellett kezdtek meg a trenínget és szorgalmasan dolgoznak. A korai kezdés oka abban leli magyarázatát, hogy az idén a versenyek korábban kezdődtek el.

UJPEST—RAPID PRÁGÁBAN

A harmadik döntő jellegű mérkőzést Prágában, semleges pályán vívja meg szerdán délután az Ujpest és a Rapid. Mint ismeretes, az első találkozón Budapesten az Ujpest győzött 2:1-re, míg Bécsben a Rapid 3:2-re. Így 4:4-es gólarány és egy-egy győzelem van és így újra játszik a mérkőzést. Prágában nagyban készülődnek a két idegen csapat fogadtatására, annál is inkább, mivel a mérkőzés győztese fog összekérülni a Közép-európai Kupa döntőjében a prágai Slavia csapatával. A mérkőzést Carraro olasz bíró vezeti.

MAGYARORSZÁG—SPANYOLORSZÁG 8:0

Barcelona, szeptember 24. A Montjuich-tóban tegnap kezdődött meg a magyar—spanyol uszómérkőzés. Az első nap valamennyi mérkőzésében a magyarok győztek. Részletes eredmények:

100 m-es hátúszás: 1. Mártonffy 1 perc 16.8 mp.

4x50 m. vegyes stíjéta: 1. Magyarország (Mártonffy, Gáborffy, Homonnay II., Mészöly) 2 p 15.2 mp. 2. Spanyolország 2 p 29.5 mp.

Villanyondolálás Komáromi-szalomban

mosható, tartós hullámok, gyógyulab fejmás víz és szappan nélkül. Paróka készítés. Művészi hajmunkák a legújabb párisi módszer szerint. Haifestés minden árnyalatban a József kir. hercegucca 3. Arany Bába fürdő előtt.

Lengyel fest, mos, tisztít kifogástalanul. Agytolltisztítás gőzzel Csapó-u. 28. Bathyányi-u. 1

5x50 m. gyorsúszó stíjéta: 1. Magyarország (Keserü I., Vannic I., Halassy, Gáborffy, Mészöly) 2 p 25 mp. 2. Spanyolország 2 p 33 mp.

Az uszós számok után következett a vízpolómérkőzés a belga Delahaye kitűnő bíraskodása mellett. A komplett felállításban játszó magyar csapat iskolajátékkal 8:0 arányban győzött.

FELHÍVÁS

Felkérem az érembajnokság összes intézőit, hogy ma este 7 órára a rendezés helyén megjelenni szíveskedjenek. Intézőség.

Szerkesztői üzenetek

Bácsi János. Írásait megkaptuk s mivel oly nagy számban küldte hozzánk, csak most tudtuk végig nézni. Biztatni merjük, de persze még igen sokat kell fejlődnie. Könyve kiadásával még nem merjük biztatni, mivel az igen drága dolog. Az írásai értékesítéséről csak azt mondhatjuk, hogy arra egyelőre nem sokat számíthat. Kéziratát kivételesen megőriztük és alkalomadtán visszaszámazzuk.

Egy ifju uttörő. Névtelen levelekre, írókra csak azt mondhatjuk, hogy nem szívesen foglalkozunk velük. Ha ír valaki, akkor legyen bátorsága alá is írni. Írása egyébként se vált be.

A kis nővér. Tulfűtött romantikájú írás, de egyes meglátásait nem lehet letagadni. De még nem kész, nem egész írás.

Hajnal. Csend. Kezdetleges írások. Egyelőre nem biztathatjuk.

Sz. K. Egész sereg írást megkaptuk. Sajnos, még most se találtunk közölhetőt, bár valamelyes haladást megállapíthattunk.

Vadvirágos rét. Minden kérése dacára se tudunk eleget tenni kívánságának, mert ezek még nem váltak be.

Crédó. Legutóbb Kőbányára küldtünk az Ön címére leveleket, de ezideig nem kaptunk rá választ. Mostani írásainak sorát ejtjük alkalomadtán, lehetőleg kívánsága szerint.

G. M. A mai postával levél ment, miben menderől számot adunk.

DEBRECENI KALAUZ

166 oldalon, 40 képből ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. — Ára részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyv kereskedésben.

Bámulatos hatású araszéptítő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolít szepelőt, májfoltot, pattanást.

Egy tévely ára — — — — — 1 P Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 P

Kapható:

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszerárban Debrecen, a Színház mellett.

— Hétfőn minden újságárúsánál a „Debreceni Hétfői Újság” kérése.

Szebb és o'csóbb, mint a csempe

„Gromo“
zománczott falvédőlemez

fürdőszoba és konyhafalak burkolására minden színben izléses szegélyekkel.

Kapható:
Fülöp Miklós
bádogos és vízvezeték szerelő mesternél

DEBRECEN, CSAPO-U. 3.
Telefon 9 17.

Weisz kelmelesítő
Arany János-u. 7.
fest, tisztít.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

3070-920. a. é. sz.

Versenyárgyalási hirdetemény.

Alulírott m. kir. államépítészeti hivatal Földes község részére a Földes—derecskei trvh.-i ut mentén (Földes község-házától számított mintegy 6 km. távolságban) államsegélyen létesítendő egytantermes és tanítói lakással tanyai iskola építési munkálatainak biztosítása céljából versenyárgyalást hirdet.

A pályázni óhajtok felhivatnak, hogy „Ajánlat a Földes község részére létesítendő egytantermes, tanítói lakással bíró tanyai iskola munkálataira“ felirással ellátott, pecséttel lezárt borítékba helyezett ajánlataikat legkésőbb 1929. évi október hó 10-ik napjának délután 11 órájáig alulírott hivatalhoz közvetlenül vagy posta útján nyújtják be.

Ajánlatok tehetőek az egyes munkaméreke külön-külön is.

Az ajánlat az előirt ajánlati minta és ajánlati költségvetés felhasználásával teendő, az ajánlati költségvetésbe az egységárat nemcsak számokkal, hanem betűkkel is be kell írni.

Az ajánlatához az ajánlati összeg 2 százalékat kitevő bánatpénznek valamely m. kir. adóhivatalnál, vagy állampénztárnál történt letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó.

Azok az ajánlattevők, kik a munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban képesítéssel bíró megbízottat megnevezni.

Azok az ajánlattevők, akik alulírott államépítészeti hivatal hatáskörében munkát eddig még nem végeztek, vagy előtte ismeretlenek, tartoznak megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni.

Az ajánlatok alulírott hivatalban 1929. évi október hó 10-én délután 11 órakor fognak felbontatni A versenyárgyaláson az ajánlattevők vagy képviselőik jelen lehetnek.

A művelet és feltételek a hivatalos árak alatt alulírott hivatal-

nál megtekinthetők, mely alkalommal a netán szükséges felvilágosítások is megadatnak. Ugyanott az ajánlati ürlap díjtalanul, az ajánlati költségvetési ürlapok bekerülési áron megszerezhetők.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a versenyárgyalás napjától számított negyvenöt napig maradnak kötelezettségben.

Tudomásul közöltetik, hogy az építkezés helyszíne Sáp vasuti állomástól 11 km., a Földes községi téglagyártól 7 és fél km., a debrecen—békési trvh.-i uton levő téglagyártól 14 km. távolságra van. Debrecen, 1929. szept. 21.

A debreceni m. kir. államépítészeti hivatal.
Vármegyeház II. em.

685—1929. vght. sz.
Pk. II. 37157—1929.

Arverési hirdetemény.

Alulírott bír. végrehajtó közhírré teszi, hogy a debreceni kir. járásbíró-ság 10707—929. sz. végzésével 757 P 25 f. és jár. iránt dr. Leveles Imre debreceni ügyvéd által képviselt Hazai Likőr, Rum és Szeszárugyár Rt. javára elrendelt végrehajtás során bíróilag lefoglalt és ki nem igényelt 5838 P becsértékű ingóságokra a debreceni kir. járásbíró-ság fenti Pk. sz. végzésével elrendelt árverésnek a még fennálló tartozás: megállapított eddigi és ezután költés, illetőleg a fizetett összegek levonása utáni hátralék behajtása végett a helyszínen: Debrecenben, Teleki uca 84. szám alatt leendő megtartására határidőül 1929. október hó 4. napja délelőtt 11 órája kitűztetik, amikor a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is eladatnak a lefoglalt: butorok, borok, sertések és egyéb ingók.

Ezen árverés a fenti ingókra jogerős kielégítési zálogjoggal bíró más végrehajtók, mint csatlakozók javára is — az 1908. XLI. t.-c. 20. §-a alapján — ezennel kitűztetik.

Debrecen, 1929. év szeptember hó 10-én.

BOCSKOR LÁSZLÓ
m. kir. bír. végrehajtó.

893—1929. vght. sz.
Pk. II. 26835—1928.

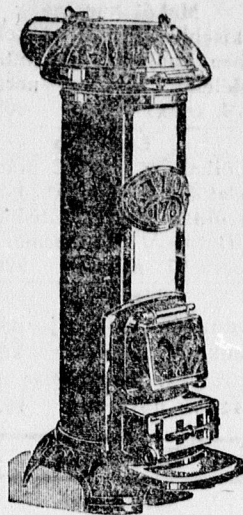
Arverési hirdetemény.

Alulírott bír. végrehajtó közhírré teszi, hogy a debreceni kir. járásbíró-ság 1928—6545. sz. végzésével hátr. 28 P 17 f. és jár. iránt dr. Leveles Imre debreceni ügyvéd által képviselt Hazai Likőr, Rum és Szeszárugyár Rt. javára elrendelt végrehajtás során bíróilag lefoglalt és ki nem igényelt 2210 P becsértékű ingóságokra a debreceni kir. járásbíró-ság fenti Pk. sz. végzésével elrendelt árverésnek a még fennálló tartozás: megállapított eddigi és ezután költés, illetőleg a fizetett összegek levonása utáni hátralék behajtása végett a helyszínen: Debrecenben, Sas u. 3. sz. a. (Otthon kávéház) leendő megtartására határidőül 1929. október hó 3. napja délelőtt 11 órája kitűztetik, amikor a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is eladatnak a lefoglalt: biliárdasztal, kávéházi asztalok és egyéb ingók.

Ezen árverés a fenti ingókra jogerős kielégítési zálogjoggal bíró más végrehajtók, mint csatlakozók javára is — az 1908. XLI. t.-c. 20. §-a alapján — ezennel kitűztetik.

Debrecen, 1929. év szeptember hó 9-én.

BOCSKOR LÁSZLÓ
m. kir. bír. végrehajtó.

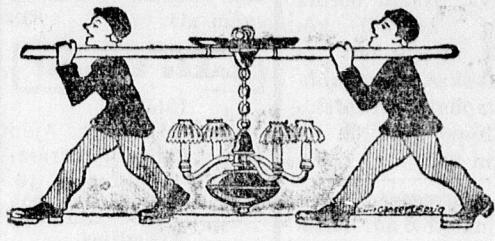

„KALOR“

folytonzó kályhák nagy raktára

Sesztina Lajos
vasnagykereskedés.
Debrecen.

Telefon: 6. és 15-48. szám

Rendkívül olcsón csillárt csakis a

Földvári

csillárgyárban vásárolhat

SZÉCHENYI UCCA 55. SZAM

Nézzé az áraimat!

Egylán u ma sziv bronzcsillár lakásban felszerelve 16.-P. Ugyanaz négylángu . . . 24.-P. Ugyanaz ötlan u . . . 42.-P.

NAGY VALASZTEK!

Hotel PANNONIA-Pensio
Lidó (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegű pensio a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében, trópusi flórájú kert közepén. Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel. Szobái tágasak, világosak és abszolút tiszták. — Több tagu családoknak egymásba nyíló szobákból álló lakosztályok. Valamennyi szobában vízvezeték, hideg, meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kifűző magyar-francia konyha. Prospektus kérésre. — Portás az állomáson.

APRÓHIRDETÉSEK

Allást kereső férfiak

Kaucióval
raktárnoki, pénzbeszedői, vagy más bizalmi állást keres, volt üzletvezető. Felvilágosítást ad ügyvédi iroda, Csapó uca 41. szám. 910

Betöltendő állások részére

Mindenes
szakácsnét, azonnal felveszek, Honvéd uca 19. szám. 922

Október elsejére
meghízható mindenes szakácsnét keres Nagy Gyula műhímező, Bika épület. 950

Mosást,
vasalást idehaza fölvalalok, bármilyen igénynek megfelel, gépen foldozok, özv. Sándor Jánosné, Kar uca 11. sz. 736

Betöltendő állások részére

Cipészegéd,
fiatal, hétszamos felvétetik és egy tanuló, — Rothermere u. 4. szám, cipész. 936

Fiatalsegéd
fűszerüzletbe felvétetik Varga uca 35. 916

Házmeztért,
kinek a felesége bejáró női munkát végez, fizetéssel felveszek, Csapó uca 27. szám. 921

Tanulót
jobb családból valót — azonnali belépésre fizetéssel felveszek, ifj. Blattner Gyula, Piac u. 89. szám. 941

Kaucióval
rendelkező pénzbeszedők felveszek. Jelentkezés a reggeli órákba, Króh, Dégenfeld-tér 10. szám. 908

Egy
ragasztó felvétetik, — Csapó uca 9. sz. 913

Iroda-raktár
kezelői állásra megfelelő betéttel fx és jutalékkal intelligens embert keresünk. Ajánlatot „Műszaki“ jellegre a Debrecen kiadóba kérünk. 736

Házmeztért
felvétetik azonnalra. — Thaly Kálmán u. 3. sz. 861

Gazdasági eszközök

Szűretelő eszközök
szőlőprés, Komlóssy út 42. szám. alatt eladók.

Bútorok

Gyermek-vaságy
fehér és politurós ágycsilló, Simonyi út 17. szám. 850

Eladó
2 ágy betéttel, 6 matracral, 1 szabásztal, 1 vasaló, 4 szék. Külsővásártér 9. balra 2. ajtó. 915

Festett
szekrény, összecsuksukható vaságy, festett komót, egy kis dívány, 2 fotellel eladó. Megtekinthető reggel 7—10, délután 2—4-ig. Burgondia 15. 902

Autó, motor, kerékpár

Motorkerékpárok
175 cm. angol AKD, felülvezényelt, OHV. 4 ütemű, 300 cm. angol AKD., felülvezényelt, 1920-es típus, 500 cm. német, Diamant, oldalkeosis. Kedvező fizetési feltételek mellett megtekinthető raktáramban. Csapó uca 68. sz. Bodnár. 14-a

Kerékpár
eladó. Simonyi ut 5. sz.

Kis teher-autó
üzleti árukibordásra o-
csón eladó, Riesz koc-
gyár, Hatvan u. 37-a

Oktatás

Okl. német-francia
szakos, középiskolai ta-
nárnőnél, eredménye
nyelvoktatás, vizsgák-
előkészítés, József kir.
herceg uca 41. szám
jcbbra. 29-

Francia

születési, okleveles
nyelvtanár, francia
nyelvből órákat ad. Je-
lentkezni lehet Piac u
72 sz. I. emelet. 45-a

Angol

tanítványokat elfoga-
lak. Cím a kiadóban.
20-a

Miss Edwards

született angol, diplo-
más polgári iskolai ta-
nárnő. (cardiffi egye-
temről) angolt tanít
József kir. herceg uca
12. szám. 1769

Ajánlat

Poloskát,
svábbogarat, hangyát,
2' órán belül kiüríthat,
szabadalmazott irtó-
szerrel. Kapható Stern
festéküzletben. Piac u.
10. szám. (Blkával
szemben). Ugyanott
magas fényű padlólak-
kok nagyon olcsón kap-
hatók. 1-a

Vásár áthelyezés

miatt olcsón beszere-
hetők javított kisebb s
nagyobb asztali- és tor-
nyos tűzhelyek, üst-
házak, hő álló zománc-
zott asztali tűzhelyek,
vasbútorok, egyes és
páros lemezgyak, p-
fehér gyerek ágyak, —
összecskös vaságyak,
mosdók, Dobozi uca 5.
lakatos, zsbivásártér.

Lakatos munkák

épület, díszmű takarék
tűzhelyek, rácsok, stb
autogén hegesztés, el-
sőrendű kivitelben ké-
szülnek, jutányos
árakért, Ferenc József
út 38. szám, (Posta
melletti) ifj. Lókodynál
Ugyanott tanuló fel-
vételnék. 32-f

TÜKÖRGYARTÁS,

üvegesítéssel, épület- és
portálüvegezés. Sipko-
vits Béla Nagyvárad
(vált Szív u.) 15. Tele-
fon 3-56. 34f.

Sofför

vizsgáló, szakszerűen,
műhely gyakorlattal,
csak iss gépműhely. —
19 év óta fennálló sof-
főri iskolája készít elő.
Ha hivatásos sofför
akar lenni eskis mű-
helygyakorlattal ta-
nuljon. Erzsébet u.
20. szám. 1576

„Anny” áral

garantált nyulszőrkalap
10 pengőtől. Filckala-
pok minden színben 5
pengőtől. — Alakítás 3
pengő! Csapó uca 47.
Tanulóleánye felvesz. 5a

Zamatos

fajborok, literje 64, 72
80, 1.00, egy nagy üveg
Gottschlig Cognac 4.00
egy kg. házi savanyított
káposzta 20 fillér, —
Glück csemege üzleté-
ben, (vált Péterfia) Ma-
goss György-tér 9. —
Ugyanott segéd, tanuló
és kifutó, felvételnék.

Száraz bükkfa

II. o. 4 pengő mázsán-
ként, felaprítva, haza-
szállítva. Szalon porosz
kőszén, belföldi kő-
szén, tojásbrikett és
bányakösz, legolcsób-
ban kapható, Grünfeld-
nél, Csapó uca 16. sz.
Telefon 982. 9-a

Poroszszen

mázsánként 6.80 haza-
szállítva, Rosenfeld Kál-
mán, Salétrom uca 12.
szám. Telefon 674. 1-a

P. 3.80 száraz bükkfa

II. o. mázsánként, kug-
liba, hazaszállítva é
négy pengő felaprítva
szalon porosz és bel-
földi kőszén, bányak-
kösz, legolcsóbban
kapható, Gultmannál,
Ispotály uca 19. szám
Telefon 14-34. 10-a

Elsőrendű

házikoszt kapható bent
étkezésre és kihordásra
szolid árak mellett, —
Varga uca 31. szám,
új étkezde. 907

Fűszerkereskedők

figyelmébe! Lámpacsö-
vek és lámpabelek ki-
árúsítás miatt, gyári-
árnál is olcsóbban be-
szerezhetők, ifj. Blatt-
ner Gyulánál Piac uca
89. szám. 942

Hadiözvegyek

melyik 40—45 éves
fiszta, de szerény nő
lenne egy százszázalé-
kos hadirokkantnak hü-
gondozója, Erdős Imre
Erzsébet uca 63. 894

Megszünik

Dégenfeld-tér 11. szám
alatt, özv. Mayer János
né rőfös üzlete, a rak-
táron levő árú olcsón
kiárúsítom. 927

Betétekre

magas kamatot fizet és
kölesön gyűjtőperselye
ket ki ad a Debreceni
Gazdák Bankja Kossuth
uccán, színházzal szem-
ben. 940

Ablakok

minden nagyságban ké-
szre kaphatók Blattner
Kálmán ablakgyártási
telepén. Vált Szív uc-
ca 14. 343

Csillárjait

olcsóbban szerezheti be
a Földvári-féle csillár-
gyárban, mint bárhol.
Széchenyi uca 55 sz

Makói hagyma

kisebb-nagyobb tételek
ben kapható, naponta
délelőtt, Rákóczy uca
13. szám. 909

Legújabb

női kalap, modell után
alakítás 2 pengő, ké-
szülnek Soós Juliska,
(Darabos) Rothermere
uca 27 szám. 929

Kárpitos

munkák, újak, javítá-
sok, legolcsóbban ké-
szülnek, Varga, Piac u.
44. sz. udvarban. 433

Kereslet**Sötétszürke**

farkaskutya elveszett.
Jutalom ellenében hoz-
zák Rákóczy uca 9.
szám alá. 838

Lakás kereslet**Ellátást**

és lakást keresek. Aján-
latot Balogh fodrász-
hoz. Nyúgoti uca 16.
szám. 893

Nyugdíjas

háaspár keres egy vi-
lágos nagy íres, vagy
butorozott szobát. Cím-
met a kiadóba „Nyug-
díjas” jellegre. 878

Kiadó lakás**Egy szoba,**

konyha, speiz, 15-ére
kiadó, Korponay uca
9. szám. 895

Modern

kettőszobás lakás, min-
den alkalmasággal,
elsajere kiadó. Cím:
Magyar fogmütermen.
900

Kiadó

udvari kétszoba, kony-
ha, Péterfia uca 30.
szám. 925

Négy szoba,

előszoba, fürdőszoba, s
konyhas lakás, kerttel
együtt kiadó, Poroszlay
út 18. szám. Telephon
107. szám. 899

Két szoba,

konyha, mellék helyisé-
gekkel együtt kiadó, —
Burgondia uca 14. sz.
alatt. 933

Szoba,

konyha, kamara jószág
tartással kiadó, Acél u.
15 szám. 918

Október elsajere

kiadó egy udvari szoba
Homok uca 50. 923

Rendelőnek,

vagy irodának alkal-
mas, elegáns ucai szo-
ba, előszobával, külön-
bejárati kiadó Bethlen
uca 40. szám alatt. Ér-
tekezni lehet 1—2 óra
között, vagy hat óra
után. 919

Kiadó

uccai szoba, konyha és
kamara, Csokonai u.
25 sz. 897

Pincelakás,

uccai, tágas, világos,
kiadó, Maróthy György
u. 15. 898

Pinceszoba,

tágas, világos, fiszta ki-
adó. Garay 19. 930

Kétszobás

lakás kiadó. Jókai 13.
Értekezni Garay 19.
931

Egy

udvari szoba, konyha,
újonan festve, azonnal
beköltözhető, Gyöngy-
virág uca 21. sz. 947

Egy szoba,

konyha, spájz kiadó.
Eötvös u. 37. 928

Kiadó

egy ucai szoba, pince-
konyhával okt. 1-ére.
Bethlen u. 41. sz. 926

Kiadó

udvari szoba 1-ére. —
Vendék u. 82. 920

Egyszobás,

konyhas udvari lakás
hozzávaló mellék helyi-
ségekkal október 1-től
kiadó. Simonffy u. 39.
81f.

Péterfia uca 13.

szám alatt teljesen kü-
lönálló kerestéppület-
ben, kertre nyíló 2 szo-
ba, konyha, fürdő- és
előszobával okt. h. 1-re
kiadó. 854

Két

szoba, konyha, fás-
pince október 1-re ki-
adó. Bethlen uca 20.
97f

Kiadó

irodának két szoba ka-
pualatti bejárattal. Érte-
kezni Alföldi Takaré-
pénztárnál. Piac uca
16. 694

Pinceszoba

világos, száraz, villany
bevezetve okt. 1-étől kis
családnak bérbeadó. —
Szeffü u. 20. 101f.

Két szoba,

előszoba, fürdőszobás
uccai lakás, különösen
irodának kiadó. Piac-
uca 41. 727

Kiadó

Piac uca 32, kétszobás
lakás. Irodának alkal-
mas. Értekezni Alta-
lános Forgalmi Bank.
55a

Kiadó

október hó 1-ére a Kas-
sai ut 35. szám alatt —
nagy kerttel egy nagy
szoba, konyha, kamara
villany bevezetve, jó
szágtartás megengedve
90f

Butorozott szoba**Kiadó**

kétágyas ucai butoro-
zott szoba, fürdőszoba
és konyha használattal
Piac uca 10. sz. II. em
2 ajtó. 932

Uccai

különbejárati butoro-
zott szoba kiadó, Bur-
gondia uca 14. 934

Kétágyas

butorozott szoba, 1—2
személynek kiadó, Vig-
kedvü Mihály uca 31.
szám. 948

Különbejárati

butorozott szoba, fürdő
szobával, esetleg ellá-
tással, diákoknak is, —
azonnal kiadó, Hatvan
uca 35. szám, II. em.
945

Butorozott

szoba kiadó, Piac uca
58. szám, II. lépcső, II.
emelet, 29 ajtó. 944

Tisztviselőnek

közös bejárati butoro-
zott szoba jutányosan
kiadó. Simonffy uca
11. sz. 868

Egy

különbejárati butoro-
zott szoba azonnal ki-
adó. Homok u. 26.
906

Különbejárati

elegáns butorozott —
szoba, fürdőszobahasz-
nálattal 1—2 ur részé-
re kiadó. Simonffy 38.
903

Különbejárati

butorozott szoba azon-
nal kiadó. Homok uca
68. sz. 901

Kétágyas

csendes tiszta ucai szo-
ba kiadó. Eötvös uca
kilenc. 911

Butorozott

uccai szép tágas szoba
kiadó. Mester uca 31.
914

Uccai

egy vagy két butorozott
szoba zongorával, kapu
alatti bejárattal kiadó.
Burgondia 4., földszint
912

Különbejárati

butorozott szoba ki-
adó. Domokos Lajos u.
6. sz. Vénkert. 104f.

Kiadó

2 különbejárati ucai,
csinosan butorozott szo-
ba irodának, rendelő-
nek, lakásnak. Kossuth
u. 26. baloldal. 919

Csinosan

butorozott szobához
társat keresek. Kigyó
uca 27. 100f

**Üzlet,
műhely, raktár**

Megélhetést
biztosító fűszerüzlet
kedvező fizetési felté-
telekkel családi okok
miatt azonnal átadó.
Cím a kiadóban. 482

Hizláló

háromszázhuszonöt da-
rab sertésre, tengeri
gőrével együtt kiadó.
Értekezni lehet Dan-
kó temetkezési vállalat.
Kossuth uca. 60-a

Eladó ingóság

Cserépkályha
használt eladó. Baros
uca 11. 603

Hordók,

taposó kádak, szőlő-
prés eladók, Simonyi ú
tizenhét. 849

Boroshordó

20 darab, 4—5 hl. lite-
res boroshordó eladó,
Pap vendéglős, Deák
Ferenc uca 24. 873

Cserépkályha

25 pengőért eladó, —
Eötvös uca 70. 924

Ötszáz köbméteres

„Méray” oldalkocsis jó
karban, új 3.5-es gu-
mikkal, k-péert, sürgő-
sen eladó. Megtekin-
tethő József kir. herceg
uca 19. szám. 917

Jókarban levő

fűszerberendezés fiókok
kal, áruval sürgősen el-
adó Konyáron. Értekez-
ni lehet: Linderfeldnél,
Dégenfeld-tér 7. 759

Cserépkályha

jó állapotban, eladó, —
Szent Anna uca 7. sz.
alatt. 946

Eladó ház**Eladó**

egy kétszobás telepi
új ház, mellék helyisé-
gekkel, részlet fizetésre
is. Értekezni lehet
Gazdák Bankja, Kos-
suth uca. 938

Eladó

sarokház beköltözhető
lakással, Szeremley u.
18. szám. Értekezni le-
het Piac uca 7. szám.
könyvüzletben. 47-a

Eröss Lajos uca 5-b

számú, ötszobás családi
új ház eladó, 508 négy-
szögöl telekkel, —
Széchenyikert. 412

Eladó

minden elfogadható
áron. Temető uca 24.
számú, 25 évig adómen-
tes, üzletes ház, jó mel-
lék épületekkel, gyü-
mölcsös, — Dienes
iroda, Fűvészkert uca
16. szám. 49-a

Eladó

Kölesei uca 16. számú
négy lakásos ház, két-
szobás ucai átadó la-
kással. Ára 14 ezer pen-
gő, Dénes iroda, Fű-
vészkert uca 16. 51-a

Eladó föld**Házhelyek**

vilamos mellett 180—
200 ölesek, hosszú rés
letre eladók, negyven
pengővel megvehető
Jelentkezni lehet Ma-
róthy uca 22. sz. (r.

Eladó házhelyek

a vágóhídi villamoshoz
közeli, olcsón, részletre
fizethető, helyben vá-
lyog vethető. Értekez-
ni lehet Gazdák
Bankja, Kossuth uca.
939

Tizenkét hold

szántóföld Nádudvaron
a siterben eladó. Érte-
kezni lehet Bösör-
ményi út 32. sz. 943

Eladó

egy házhely a Mester
uccai sorompónál, vas-
öntőde mellett, részlet
fizetésre. Értekezni
Gazdák Bankja, Kos-
suth uca. 937

Eladó állatok**Eladó**

két darab soványsertés
másfél évesek, Tőcs-
kert, Nemes uca 12.
szám. 935

Birtok bérlet**Kiadó**

52 hold tanyabirtok
fekete föld. Nagyvárad
uca 18. szám. 695